

IZRAEL és az új világhelyzet

Danzig Hillel előadása a telavivi HOH kultúr-estjén

Vasárnap, február elsején este 8 óra 30 perckor a telavivi HOH által a Tiferet-kávéházban rendezendő kultúrest előadója Danzig Hillel lesz. Előadásának címe: „Izrael és az új világhelyzet”. Beszéli fog Izrael helyzetéről a szomszédos arab államok magatartása, a népi demokráciák zsidóellenes vonala és az amerikai elnökválasztás folytán beállott politikai fordulat nyomán.

Az érdekes és tanulságos előadás iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg.

RÁDIÓ

PÉNTEK

6.30: Máj tovu, 6.35: torna, 6.45: zenélő óra, — 7: hírek, 7.15: hanglemek, 7.59: híresszefoglalás, 10.30: szórakoztató zene, 11: hanglemek, 12: híresszefoglalás, — 12.02: a kórházak műsora, 12.30: balett-zene, 13.30: hírek, 13.48: hanglemek, 15: Kábbalát sábbat cházán-dalokkal, 17: klasszikus zene (Mozart, Dvorzsák és Beethoven), 18.15: hírek, — 19: zenei gyöngyszemek, — 19.10: könnyű zene, 20: Tulsivat dalok, 20.30: hírek, 21: péntekesti hangverseny, 22.30: helyi dalok, 23: híresszefoglalás.

Párhuzamos műsor: 13.45: angol hírek, 14: francia hírek, 16: hanglemek, 19.30: jiddis adás, 20: román adás, — 20.15: magyar adás, 22.15: angol hírek.

A hadsereg rádiója: 18.35: Gounod „Faust” című operájának 3-ik része, 19.50: Haendel és Mozart zene, — 21: tánclemek.

SZOMBAT

7.30: Adon olám és hanglemek, — 8.30: hírek, 8.40: hanglemek, 9: klasszikus zene, 10: zenei találós verseny, 11: délelőtti hangverseny, 12.35: héber dalok, — 13.30: hírek, 13.45: cházán-dalok, 16: a Náchál enek-karának műsora, 16.32: zene, — 16.45: Donizetti „Don Pasquale” című operájának 2-ik és 3-ik felvonása, 18.15: hírek, 19: Hámavdil, 20.24: Tenách-részletek (Jirmijáhu 13—14.), 20.30: hírek, 20.40: sporthírek, 21: Melávé málká műsor cházán-dalokkal, 21.30: népdalok, 22: tánclemek, 23: híresszefoglalás.

Párhuzamos műsor: 13.45: angol hírek, 14: francia hírek, 16: modern zene, 16.45: klasszikusok előtti zene, 17.30: népdalok, 19.30: jiddis adás, 20: román adás, 20.15: magyar adás, 22.15: angol hírek.

A hadsereg rádiója: 18.35: népdalok, 19: tarka zene, — 19.35: zenei mozaik, 20.45: tánclemek.

KIMONDOTTAN SZÉP, művelt, jómódu, jömege-lenésű, berendezett telavivi lakással bíró, 39 éves özvegy sógorom részére 42—50 körüli, hozzáillő uriberm férjet keresek. „Szigoruan vallásos” jel-igére a kiadoba.

A. KOHN & LUBARSKY
Haifa, Herzl-u. 26 Tel. 4546

vesz és elad képet, antikvitást, bútort, szőnyeget, zongorát, porcelánt, kristályt, ezüstöt, ékszert, finom asztal- és szőnyegműt, stb.

EREDETI
„Scandia” fűzők ismét kaphatók
„GRACIA” fűzőszalon,
HAIFA, UJ MERKAZ,
„Stock” mellett.

Női önkénteseket is fognak toborozni a légoltalmi szolgálatba

Tavasszal és a nyáron országos légvédelmi gyakorlatokat fognak tartani

Tel-Aviv (Az Uj Kelet tudósítójától). Tegnap fejeződött be az izraeli légoltalmi szolgálat parancsnok-képző kurzusa. Dávid Resef ezredes, a légoltalmi szolgálat országos felügyelője napiparancsban búcsúztatta el a kurzus résztvevőit és felhívta figyelmüket arra a nagy felelősségre, amely rájuk vár a polgári lakosság légoltalmának megszervezése terén.

Resef ezredes ezután sajtófogadás keretében közölte, hogy tavasszal és a nyár folyamán a parancsnoksága alatt álló „légó”-szolgálat országos gyakorlatokat fog tartani és

akkorra a most felavatott tisztek már meg fogják szervezni a rájuk bízott körzeteket.

A légoltalmi szolgálat egy-részt önkéntesekből, más-részt a 45—49 évesek korsz-tályából áll, akiket felmentettek a tartalékos ka-tonai szolgálat alól, de lég-

oltalmi szolgálatra kötelez-ték őket.

A hadügyminiszter rende-lete értelmében a tűzoltó-ság és a mentők is a lég-oltalmi szolgálat alosztá-lyainak tekintendők.

Ezután az ezredes közölte, hogy a szolgálat női önkén-tesek toborzását határozta el.

A légvédelmi óvőhelyekre vonatkozóan Resef ezredes közölte, hogy a helyi ható-ságok már megkapták a megfelelő utasításokat, hogy új lakóházak építésére csak úgy adhatnak ki engedélyt, ha az építé-tők eleget tesznek az óvőhely építésére vo-natkozó előírásoknak.

Egy erre a célra alakult szakbizottság 6 óvőhely-szabványt dolgozott ki a la-kóházak részére, amelyeket a körülmelegnek megfele-lően kell alkalmazni. Most dolgozzák ki a gyárépüle-tek és középületek óvőhely-szabványát.

Két magyarjuku fiatalember lopta el az orvos receptkönyvét

A rendőrség tegnap a telavivi vizsgálóbíró elé vezet-te Kovács Tamást és Ritt-ner Zoltánt, akik két nap-pal ezelőtt ellopták dr. Ma-lachi Sapira telavivi orvos receptkönyvét. Mint megír-tuk, a két fiatalember mint páciens jelentkezett az or-vosnál, akinek nem fizettek az injekcióért és azt állítot-ták, hogy vállalatuk fogja neki megfizetni, de az or-vos észrevette, hogy a pá-

ciensnek elvitték a recept-könyvét.

A vizsgálóbíró Kovácsot 300 font óvadék ellenében szabadlábra helyezte, Ritt-ner ellen azonban hétnapos vizsgálati fogságot rendelt el. A rendőrség bejelentette, hogy Rittner kihallgatása és az ellene folyó vizsgálat még időt igényel és szabadlábra-helyezése ártana a vizgá-latnak.

SZNEHT ÉS HIVEIT végleg kizárták a Mápamból

Még nem tisztázódott Riffin, Peri és Busztuni képviselők helyzete — Az Achdud Ávodá egyrésze további tisztogatást követel

Tel-Aviv (Az Uj Kelet tudósítójától). — A Mápám nagytanácsa 228 szavazattal 22 ellen, magáévá tette a titkárságnak dr. M. Sznéh és A. Bermann képviselők, valamint P. Tubin telavivi városi tanácsos kizárására vonatkozó javaslatát. — A nagytanács 8 tagja tartozko-dott a szavazástól. — A ki-zárás ellen szavazók élén dr. Hans Rubin képviselő ál-lott, aki kijelentette, hogy ideológiailag nem ért ugyan-egy Sznéhvel, aki szerinte is letér a cionista útról, de mégis helyteleníti a pártból való kizárását mindaddig, amíg a frakciók legálisan működhetnek a Mápamban.

A nagytanács felhatalmaz-ta a központi titkárságot, hogy azt a 37 vezetőségi tag-gal is, akik azonosították magukat Sznéhvel, kizár-hatja a pártból, ha 48 órán belül nem visszakoznak. Ed-dig egyetlen-egy sem tett ilyen bejelentést a titkárságnak. Rusztum Busztuni arab képviselő maradéktal-anul Sznéh mögé állt, így az ő kizárását is befejezett tényként könyvelik el.

Sznéh kizárásával a Mápám most 3 képviselői man-dátumot veszített, azon a két mandátumvesztésen kívül, amelyet Dávid Lifszic és Chaná Lámdán képviselő-knek a pártból való kilé-pésekor szenvedett el. A párt parlamenti frakciójá-nak most 10 tagja van, az első Kneszet 20 és a má-sodik Kneszet-választások utáni 16 mandátumával szemben.

Még nem világos, hogy mi lesz Eliezer Peri és Jákov

Riffin képviselő sorsa, a-kik még nem döntöttek el végleg, hogy csatlakoznak-e Sznéhez, vagy sem. Kérdé-ses továbbá Feiga Ilanit volt képviselőné helyzete is, aki szintén végig kitartott Sznéh mellett, de mégsem csatlakozott a „Cháttvát Hászmol”-hoz. Mápám-kö-rökben vitáfelülnek tart-ják, hogy ezek a pártve-zetők ideológiailag Sznéhez tartoznak.

Az Achdud Ávodá-csoport ma országos konferenciára ül össze, amelynek napirend-jén a Mápámban előállt új helyzet szerepel. A cso-port egyrésze további tisztog-tást követel, míg J. Gállili, A. Cizling képviselő és J. Tabenkin szerint „nem szab-d túlzott követelésekkel előállni a Somér Hácáirral szemben, hanem össze kell fogni a pártot ért sebek begyógyítására.” Az ellenzék, amelynek élén J. Bár Jehu-da áll, mindazok kizárása mellett kardoskodik, akik „a prágai és moszkvai per-során nem keltek a cioniz-mus és a zsidó nép védel-mére.”

Hajfestés amerikai festékekkel!
Légmodernebb rendszerű tartóshullám, estélyi frizurák!
Kozmetika: BARÓ ILA vez.
Epiláció, elektr. ránceltávolítás.

GISELLE HAIFA,
Herzl u. 61.
NŐI FODRASZ SZALON

Jegyezze meg jól a címet!
László az olvasó lakásán cseréli a könyvet.
HAIFA, ALLENBY 79. (az udvarban.)

Pénzkölcsönt ad értéktárgyra
Louvre — Lombard HAIFA SHAPIRA 13

PAPLANT (péhely, toll, gyapjú, v. vattával)
DUNNAT PARNAT
a csehszlovák **WEISZ-nél** HAIFA, STANTON 24. ajtó készítőnél.

PÉNZT Aranyért, ezüstért és ékszerért
Lombard-House-Hadar HAIFA, Herzl u. 16.
Technikai épületomb

-LEVELEK- szerkesztőhöz

Szabad-e bált rendezni?

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Felháborodással vesszük tudomásul, hogy az Uj Kelet a HOH által hirdettet estélyt propagálja. Most, amikor otthonmaradt románai, csehszlovákiai és magyarországi zsidó testvéreink ismét kálváriájukat járják és életük komoly veszélyben forog, a HOH kellemes és biztos szórakozást ígér a közönségnek.

A német-osztrák-olasz-bolgár-román zsidóság rendez-e hangos mulatásokat, akkor amikor az otthonmaradt testvérek életveszélyben vannak.

Sajnáljuk, hogy ezt a levelet meg kellett írunk, de úgy látszik, hogy bizonyos emberek ma sem férnek a bőrükbe.

Tisztelettel (Aláírás)

A szerkesztő válasza:

A levélírónak, a levél hang-jától és modortól eltekint-ve, az első látszatra úgy néz ki, mintha igazza volna.

A HOH vezetősége azon-ban ezt a bált és az összes többi hasonló estélyeket nem fékezhetetlen jó kedvé-nek levezetésére rendezi. A bál célja, hogy segítsenek azokon a szerencsétlen em-bereken, akik nap mint nap tömegesen keresik fel a HOH irodáit és szociális biz-tosságot, támogatást és segítséget kérve.

Ha a zsidó társadalmi e-gyesületek aszerint rendez-tek estélyeiket, hogy mikor megy jól a világ zsidóságá-nak sora, majdnem száz év óta egyetlen bált sem ren-dezhettek volna. Még az ál-lamalapítás első éveinek örömmámoros ideje sem ki-vétel, mert akkor állottunk a legközelebb az elpusztított hatmillió zsidó testvérünk miatti gyászunkhoz.

Az sem felel meg a való-ságnak, hogy más országok-ból származó jisuvi egyesü-letek nem rendeznének bált. Néhány nappal ezelőtt a Hitachdud Oléj Jugoszlávia rendezett estélyt, míg kb. két héttel ezelőtt a Hitachdud Olé Romániának volt a telavivi Semadar-bárban jól sikerült táncmulatsága.

Ha az emberek a bálban jól érzik magukat, az nem hiba, de elmenni feltétlenül azért kell elmenniük, hogy a magyar olé szociális problémájának megoldását si-etessék.

HABIMAH
MUSORA:

Tel Aviv, január 31., szom-bat este 2 előadás, 6.15 és 9.15-kor

A HERCEG TÖRTÉNETE

Drasztikusan csökkentették az élelmiszeradagokat Csehszlovákiában

Az oroszok csak további iparcikkek, gépek és acél ellenében hajlandók élelmiszert szállítani

Párizs (UP). A cseh-szlovák kormány tegnap ki-adott rendelete drasztikus mértékben csökkenti a la-kosság élelmiszeradagjait. Zápotocky miniszterelnök két hét előtt közölte, hogy az élelmiszeradagokat csak államfontosságú munkát végző személyeknek adják ki, most pedig még ezeket is erősen csökkentették. — Mindenekelőtt a kenyér, a cukor és a zsiradékok ada-gait korlátozták, ugyanak-

kor pedig felemelték az élelmiszerek árait. A kor-mány közleményéből kitü-nik, hogy az élelmiszer hi-ánya miatt az adagolási rendszer teljes csődjé fenye-getett és az árat azért emelték, hogy ezáltal csök-kentsék a fogyasztást. A kormánynyilatkozat szerint a korlátozások csak az új termései maradtak életben.

Külföldi megfigyelők sze-rint a Prágában nemrégén lefolyt gazdasági konferen-cián Csehszlovákia felkérte a Szovjetuniót, hogy sür-gősen bocssáson rendelkezése-re élelmiszereket. Az or-szok erre csak azzal a felté-tellel voltak hajlandók, hogy Csehszlovákia fokozza az ipari termékek, gépek és acél kivitelét Oroszorszá-gba. Mivelhogy Csehszlová-kia eddig sem tudta az ez-irányú orosz követeléseket teljesíteni, természetesen az élelmiszerszállítmányok sem jöttek létre.

A prágai rádió még egy héttel ezelőtt élesen cáfolta az élelmiszerráhiányról szóló híreket.

-SPORT-

Csendes napja lesz az iz-raeli sportnak holnap is. Amíg a labdarugó bajnok-ság küzdelmei meg nem in-dulnak, addig játékosok és közönség egyaránt nélkülö-zik a pontokért folytatott verseny izgalmait és látvá-nyosságát. A pályák ugyan megtelnek a barátságos mér-közéseket játszó csapatok-kal, de ezek a játékok nél-külözik az igazi küzdősze-lemet és derby-hangulatot.

Bajnoki mérkőzéseket ját-szanak a Hapoel röplabda-csapatai, amelyek már a középöntőig haladtak min-den kategóriában és ugyan-csak bajnoki összecsapásra kerül sor a Makkábi kosár-labda-szakosztályában is. — Ma este 17 órakor játszik a Makkábi Hácáfon a Mole-det Tel-Aviv ellen a Cáfion kosárlabda-pályáján. Ezen-kívül még nagyszámú ifjú-sági és serdülő bajnoki ko-sárlabda-mérkőzést is ját-szanak mindkét napon.

Az atlétikai szövetség leg-utóbbi ülésén néhány ros-zszaló hang szólt fel az atlétikában észlelhető tel-jes passzivitás miatt. En-nek az építő bírálatnak már is mutatkozik a hatása. Holnap egyesületközi atléti-ka versenyt rendeznek a Makkábi Hácáfon és a Mak-kábi Jeruzsálem a telavivi Makkábi-stadionban; dobó, futó és ugrószámok szere-pelnek a verseny műsorán. A verseny reggel 9 órakor kezdődik.

Fegyveres rablótámadás a Háargáz autómotársz-üzemben

A csütörtökre virradó éj-jel a telavivi Háargáz autó-karosszériagyárban fegyve-res rablótámadás történt, amelynek során 3 fiatalember 6 ezer font értékű vízvezet-éki felszerelést loptott el. A gyár előtt tender állt meg, amelyből három fiatalember szállt ki. Mose Jozsef éjjeli ór megkérdezte tőlük, hogy mit akarnak, mire ezek azt mondták, hogy vizet keres-nek a tender számára.

Amikor az ór háttal fordí-tott nekik, a rablók revol-vert rántottak, rátámadtak és összekötözték az egyik be-fejezetlen épület pincéjébe hurcolták. Az egyik támadó félőráig őrizte, majd követ-ték társait. Az órnek egy óra múlva sikerült kiszabadul-nia kötelekeiből és jelentést tett a rendőrségen, amely megkezdte a nyomozást.

475 egy izletes standard menü a TALPIOT étteremben
PRUTA HAIFAN, HERZL-U. 61. SZAM.

Haifai mozik musora:

GANIM: Szombat, vasárnap, hétfő: A YANK IN LIBIA.
Kedd, szerda, csütörtök: FELVIDÉKIEK

ACMON: — EGY EMBER VISSZATÉR (olasz)
Anna Magnani, Gino Cervi.

ARMON. Tel.: 4848. — TRINIDADBAN TÖRTÉNT
Rita Hayworth, Glenn Ford. (Tiszteletjegy nincs.)

ORAH. Tel.: 4017. A STREETCAR NAMED DESIRE
Vivien Leigh, Marlon Brando

AMFITEATRUM. Tel.: 4018 EVÁVAL KEZDŐDÖTT
Deanna Durbin, Charles Laughton

HADAR. Tel.: 2509. — FALUSI ORVOSNŐ (szines)
Orosz film.

EN-DOR. Tel.: 3421. — Szombat, vasárnap, hétfő:
ABBOTT & COSTELLO TALALKOZASA
FRANKENSTEINNAL
Kedd, szerda, csütörtök: VÖRÖS SZAKADÉK (Szines) — Ann Blyth, Howard Duff.

GAL-OR. — JOU WERE MEANT FOR ME (szines)
Zenés komédia. — Jeanne Crain, Dan Dailey.

ORION: VASEMBER (csak felnőtteknek.) (2. hét.)
Jeff Chandler

A közeljövőben
A HADAR-MOZIBAN: a nagy magyar film:
DÉRYNÉ TOLNAI KLARIVAL

ELDORADO KARMEL HEGY
TEL.: 4989
Új vezetés alatt!

Mindig a legelső szórakozóhely.
! Legjobb zene Legjobb műsor !
KEZELT ITALOK. — KITUNÓ KONYHA.
Magyar és jugoszláv ételkülönlegességek.
Minden éjjel 1.30-ig; szombaton 6 órai tea, műsorral.

DOKTOR-RABBI AZ OROSLÁNKETRECBEN

Irta: SAUBER-MIHÁJLOVICS SÁNDOR

Tel-Aviv városa elhatározta az állatkert elhelyezését a Járkon tulsó partjára és erre a célra negyven duzados területet hasított ki az új városi tervben. A hirdetés szerint, már a tavaszi hónapokban megkezdik az új állatkert előkészítési munkálatait.

Az új állatkert valószínűleg vételezni fog a Közel-Kelet bármely állatkertjével azonban nagyon kevesen tudják, hogy még nemrég Tel-Aviv állatkertje a Járkon-utca 63. számú házban húzódtott meg.

Körülbelül 15 évvel ezelőtt a városi hirdetőszövegben a következő szövegű plakát jelent meg:

"Kétezer év után újból láthatók oroszlánok a Szentföldön. Megnyit a telavivi állatkert, Hájárkon utca 63. szám alatt."

A Hájárkon utca 63. ma a város szívében van, a Gán Rénával szemben, de abban az időben a szomszédokat nem zavarta az oroszlánok üvöltése, mert Tel-Avivnak ez a része szinte lakatlan volt. A rozoga kapu bejáratánál szegényes cégétábla ék telenkedett: „Gán Chájot”.

A cégétábla szegénysége kétségtelenül megfelelt a telavivi állatkertnek. Volt ott néhány kalitka, ahol különböző színű kanárimadarak énekeltek, rigók fűtőréztek, majmok ugrádoztak, és egy oroszlánketrecben dühösen tanyáztak az állatkert attrakciója, a két oroszlán: Gíbor és Támár.

A belépés pillanatától túrmetlenül kerestem a kifent hegyesbajszu, csizmás állatszedőt, hosszú ostorral a kezében és revolverrel a szelős bőr-övében. De sehosem láttam. Az udvaron forgóoldott egy hetven év körüli, stuccolt, fehér szakállu, hajlott hátú szemüveges intellektuel külsejű úr. Körülötte néhány suhanc figáncolt. Ezért lepdtem meg, amikor az öreg úr hozzám lépett, sildes sapkáját leemelve, illedelmes bemutatkozott: dr. Schornstein vagyok.

Mikor dr. Schornsteinnek megmondtam jöveletem célját, hogy irni szeretnék az állatkertjéről, nagyon megörült.

A legjobb időben jött, szerkesztő úr, — mondták. — Nagy bajban vagyok. A telket a Belga Bank bocsátotta rendelkezésemre és most ki akarnak telepíteni, mert építeni fognak. Dizen-goff polgármester ugyan megígérte, hogy a város átveszi az állatkertet, de ő közben meghalt és most senki sem törődik az állatkerttel. Szerencsére a környék gyerekei segítenek a madarak etetésénél és a városból a madáretelét is elhozzák, de ma-holnap sincs már penz az állatok ellátására.

Dr. Schornsteintől megtudom, hogy évtizedeken át Koppenhága főrabijja volt. 1934-ben nyugalmába vonult és Izráelbe jött. Itt szénézett és látta, hogy rabbi-ban nincs hiány, ezzel szemben szükség van egy állatkertre, hát a nyugdíj fejében kapott néhányezer fontját az állatkert létesítésébe fektette be.

Csodálkozva nézem az állatkert-tulajdonos rabbit,

Munkácsiak figyelmébe!

Tu-Bisvátkor, jan. 31-én, szombat este 7 órakor Tel-Avivban, a Tiferet-kávéházban (Rotschild 31. sz.)

országos baráti összejövetel
Az est főszónoka: Avigdor Hamúdrin. - Beszélni fognak: dr. Sternbach Vilmos, dr. Chájim Kugel, dr. Spiegol Simon, Sauber Sándor és Goldstein Mose.

A művészi részben fellépnek:
Frenkel Mose és mások.
Az összes ruszinszókat szívesen látjuk.
A Munkácsiak Egyesülete Izráelben.

mert a zsidók általában nem tüntették ki magukat, mint különös állatbarátok. Szigorúan ügyelnek ugyan, hogy ne szegjék meg az állatkertszabályokat, de ez még távolról sem jelenti az állatokhoz való ragaszkodásukat. A chéderbe járó gyerekek általában jobban reszkednek a szomszéd komondorjának ugatásától, mint a tanító nádpál-cájának suhogásától. Különösen a vallásos rétegek idegenkednek kutyáktól, macskáktól és a gálutban a kutyatartás például a vallási vonalról való elhajlásnak első ismertető jele volt. Ezért tünt nekem különösnek, hogy egy rabbi állatkertet alapítson és ő egyben az állatidomár szerepét is töltse be.

Dr. Schornstein hihetetlen bátorsággal ment be az oroszlánketrecbe és úgy simogatta a bős oroszlánokat, mintha szelíd báránykák volnának. Csak a táplálkozásuk körül voltak bajok. Naponta kb. 60 kiló húsra van szükségük.

— A tréfi hus drága — panaszkodott a rabbi — mert a mézarszékben árulják.

A város ugyan hajlandó volt rendelkezésére bocsátani az elfogott kőborkutyákat és macskákat, de az annyira trefni, hogy azt a kényes vadak nem hajlandók megenni.

Az állatkert egyetlen jövedelme a félpiaszteres belépődíjakból állott. Hétköznap kevesen látogattak el a város végében lévő állatkertbe, szombaton pedig csak az léphetett be, aki pénteken jegyrol gondoskodott. Az ősz rabbi nem volt hajlandó egy félpiaszterért a szombatot megszegni. Amíg a rabbi a templomban van a kis inasai szedik a jegyeket és ügyelnek az állatkerti rendre. Hossznapok a rabbi már reggel ment el a templomba és mikor este visszajött negyven legdrágább galambja hiányzott...

Fontos jövedelmi forrást nyujtanának az aranyhalacszkák is, melyeknél a rabbi darabonként egy félpiasztert keres. A baj azonban az, hogy az arab árusok házhöz vitték az aranyhalacszkákat, szinte potomáron ezért fölösleges, hogy valaki néhány aranyhalacszkáért a város végéig fáradjon el.

Arra a kérdésemre, hol vette a két oroszlánt, a rabbi elmondotta, hogy Rokách polgármestertől ajánló levelet kapott az egyiptomi közoktatásiügyi minisztériumból és egy előkelő kairói zsidó közbénijárása folytán ajándékba küldték el a két oroszlánbocsót.

Az állatkertnek egyik nevezetessége volt még a három papagály: Lóri, Lorette és Lizi. Lóri slágerket énekel, Lorette síloms és sebbat salommal üdvözölte a vendégeket, csak a Lizivel voltak bajok. Ez a madár — ugyanis — szintén Egyiptomból került az országba és állítólag a kairói „Sisters Street” egyik szórakozóhelyének bejáratánál teljesített szolgálatot, ahol tözsgyökeres arab káromkodásokra tanították be. Ha női látogatók jönnek az állatkertbe, a rabbi befogja a madár csőrét, mert ő is elpirult, ha ez a papagály beszélni kezdett...

Az arab zavargások is súlyos anyagi helyzetbe hozták az állatkertet. Amikor már három napon át nem volt Schornstein doktornak mihiből etetnie az állatokat, az öhes vadak ordításai a tévölí vidékre elhallatszóttak és az a veszély fenyegetett, hogy kitörnek ketrecekiből, akkor a város végre átvette az állatkertet és áthelyezte a Slomo Hamelech utcába. A város tisztviselőket nevezett ki és egy városi állat-orvos vizgázott a vadak test-épességére, sőt egy fiatal tapasztalt idomár is akadt és Schornstein doktor las-

LONDONI LEVÉL

APÁK ÉS FIUK

Irta: KACZÉR ILLÉS

Estefelé az ég elsötétült: zivatarka kerültünk. A gép emelkedett, süllyedt, emelkedett, süllyedt. Nem hallottunk semmit, csak a motorok lármaja erősödött. Néztük a néma színtájkot: torlódo felhőhegyeken végigtáncolt a villám és néha már a repülőgép szárnyain siklott végig, a határ körsökörül fellobogott. Isteni látvány volt, nem értünk rá félni. Az ajtó felett kigyúlt a figyelmeztetés: szorosabban vonni az övszíjakat. Alattunk nagy fényben úszó város. Nézem az óramat, negyedik. Negyedikzetenkötör kellene Luddon lennünk, ez itt valami idegen város lehet. Konstantinápoly vagy Szmirna. Kényszerleszállás lesz, mondham a feleségemnek, a vihar elterítette az utunkat. Nézem az utasokat: azok még nem sejtene semmit. A fények eltávolodnak, a gép ereszkedik lefelé. Földetér, a motorok elhallgatnak. Odakünn vékonyka női hang szólal meg: Every-body welcome in Israel. Mindenkit szívesen látunk Izráelben.

Persze, mondom és nevetek. Izráelben most negyedikzetenkötör. Már sajnálom, hogy nem igazítottam előre az óramat és nem néztem meg alaposabban és több bensőséggel a nagy fénylő csodát, Tel Avivot, hanem hajlandó lettem volna Konstantinápolyt, vagy Szmirnává bagatellizálni. Lőhavadil. Ez itt már Ludd. A feleségem szededegeti a kézipoggyászt és törölgeti a szemét. „Azért ne sirj”, mondanék neki, „megérkezünk, Izráelben vagyunk”.

Sietünk végig a repülőtér nagy ivlámpái alatt, valahonnan a nevemet kiáltják. Illés, Illés. Szaladok a hang felé, valaki megállít. „Kérem, az utasoknak erre kell menniük. Jobbra.” Megütöközve nézek rá. Pardon, én itthon vagyok. Mondom, vagy csak akarom mondani? Az ember eltérja a balkarját és ugyanazon a kinemondott nyelven válaszol: Tudom, tudom, de egyelőre erre megy. Nézem a mosolyát, oly ismerős, oly biztató és oly meggyőző, hogy nem ellenkezem, arra megyek, amerre mutatja.

Kis repülőtér ez a Ludd, bár lehet, hogy nem kicsi, csak éjféli féle látszik kicsinek. A londoni nagyobb, a párizsi is nagyobb. De ott az utasok kicsinyek. Némán sorakoznak a vámnál, az emigrációs tisztnél, a hivatalnok kérdésére halkán motyognak egy-két szót. Itt az utas megnő és kinyitja a száját. Nem mintha veszekedne, csak magyaráz. Ebben a kofferben ez van, amabban az van. Miért beszél olyan hangosan? Mert hangosan kérdezték. Ó itt nem adja alább. Hol vagyunk? Két perc alatt asszimilálódi, felveszi az ország szokásait. Itt van kérem az útlevelem, itt az újrátólási bizonyítvány, itt a banklevelem, mit óhajtanak még?

— Szervusz, Ernő... Szervusz, Sándor... Szervusz Dezső... No nézd, Náci, te is itt vagy? Tegnapelőtt jöttél Amerikából?... Ach, die Tante... Hello, old boy... Sálom, alter Chaver...

Magyarul, héberül, angolul, németül, jiddisül beszélnek itt az emberek és még egy sereg ismert-ismeretlen nyelvein. Beszélnek? Ez a félszáz ember itt úgy lár-mázik, mintha legalább kétszáz volna. A lárma nem is kellemetlen, meghitt családiaság van benne, a zsinagóga zaja, a vásár zsvajja, a hazatérő gyerekek kiáltó-zása. Hiába, ez itt már kelet, akárha Alexandriában, Bagdadban, vagy Damaszkuszban járnál.

A következő percekben megtudod, hogy nem Bagdadban és nem Alexandriában, hanem Luddon vagy, a szigorú Izráelben. A hor-dár, aki a bőröndjeidet lemérte, a vámhoz talicskázta, ott lerakta, kirakta, visszarakta, csak rázza a fejét, mikor megkérdezt tőle, hogy mi jár neki. Nem jár semmi. A másik, aki kiviszi a málhádot a taxihoz, szintén nem fogad el pénzt, őt a munkájáért megfizetik. A taxis csak a megállapított összegre tart igényt, borral-válnál nem jár neki. Hajlandó volnál ezt a barátid összekészüvésének tekinteni, akik a vámnál egy szemvillanással adták értésére a hivatalnoknak, hogy úgy kezelj, mint egy diplomatát és úgy is történt. De újra tapasztalod ezt másnap a kávéházban, a vendéglőben, a borbélynél, nem fogadják el a borralvált. Izráelben nem ismerik a borralvált-rendszerét. Kezded megérteni az arabokat, miért nem akarnak bekülni. Ezek a zsidók ki akarják irtani a világból a bakstis. Ohó! Az ősi szokást irtjuk ki, amely létünk és fennmaradásunk fundamentuma és amely két tenyerén keletnyugat barátságát balanszi-rozza? Inkább a zsidókat.

Az első napokon nézed az embereket, a házakat, a tengert, a fákat és mert először vagy az országban, tájékozódni akarsz és minden a világon érdekel. Szeretnéd megtudni, hogy hívják a bőrlevél-bozontos fákat, amelyek Tel Avivban a Rotschild-bulevárd sétányait árnyékolják. És tudnod kellene a kecses kismadár nevét is, amely ott lépeget a fák alatt és karcú, szines nyakát feléd emelgeti. Az emberek vonogatták a vállukat, mire nyet firtatták. A virág nevet megtudhatod a virágkereskedésben, ha netán ott se tudják, mondd csak, hogy

kérem ezt a pirosat. A fáru-l a városi kertész tudna beszélni. A madár pedig, mit akarsz róla tudni, a madár már elrepült. Elmúltak azok az idők, amikor mindenki mindent tudott, csak a mesterségét nem. Ma ha kőművesre van szükségünk, vagy suszterre, megkeresünk a szakembert és nem az orvost, a tanárt, az ügyvédet, a kémikust, a filológust, vagy más ilyen félbe-maradt egzisztenciát.

Apropó, filológus. Volt valaha egy tanár barátom, aki közvetlenül az első világháború után, jó harmincöt éve ide kijött, néhány évig küldözte leveleit, aztán eltűnt a szemem elől. Tiszta tudós-típus volt, tudott vagy hét ázsiai nyelvet, tudott villámgyorsan következtetni és tudott éjszakán át böngészni és tanulni anélkül, hogy panaszkodott volna. A vállát ferde tanulta, a hátát kisé-púposra, a szeme állandóan piroshejas volt és egyre vastkosabb dioptriákat kellett viselnie rövidlátás ellen. De nagy jövőt jósoltak neki. Amikor leszerelt, ott hagyta a nagy jövőt és kijött Palesztinába, beállt egy kibucha a létra legalsó fokára és kezdte elfelejtgetni a hét ázsiai nyelv logikái és nyelvtani összefüggéseit. Vajjon él-e még. A kibuchan azt mondják, meghalt hat évvel ezelőtt, ulkuszta volt, már nem érthette meg, hogy Izráel ország legyen. De beszéltem a fiával, látp szál szőke paraszt és láttam az unokáját is, kilenc-tíz éves fiút, szemüveget visel és mint hallom, roppant tehetséges. Ezt taníttatni fogjuk, mondja az apja, nagy nyelvérzéke van, egy jemenita gyerektől megtanult arabul, egy perza fiútól perzsául, egy kurdtól a kurd nyelvet leste el. A nagyapja képességei bujtak ki benne, erre most megint szükség lesz Izráelben. Most már vannak, akik a létra legalsó fokán álljanak, a jemenita, a perza és a kurd jó lesz parasztnak, aki tud valamit, miért ne jusson feljebb? Kissé szegénylősen mondja, mint aki készül feladni egy nagy elvet, igen az apja sokat próbált, sokat tévedett, ma ezt is már másként és módszeresebben kell csinálni. Az apja azonban egy nagy és puritán nemzedék tagja volt, aki mindent otthagytott a gettóban Izráelért, a hirt, a dicsőséget, a görnyedést és a megalázkodást, még a borralváltot való görnyedést és alázatot is. Jaj annak, aki mindent visszacsinálna. Nem, a borralvált csak maradjon meg bakstisnak, mi közben egyenesre nőttünk.

Mi, az arisztokrácia. Nem mindenki oly szerencsés, hogy az apja jött ki Izráelbe és ő már itt született és a fia is itt született. Van egy háromszázötvenezres szabre-nemzedék, de háromszor ennyien vannak, vagy még többen, akik nagyrészt úgy jöttek, hogy semmit se hoztak magukkal, csak a hibáikat és fogyatékoságukat. Ezeknek, ha fenn akarnak maradni és ha nemzet-ét óhajtanak válni, tanulni kell a gyerekeiktől. A gyerekek, még a hozott gyerekek is, hamarabb gyökereznek az ország talajában, mint még az a szülő is, akit az ország szeretete hozott. Az idealizmus az élet prózai harcában hamar kopik, a gyerekek országszeretete, vagy mondjuk hazaszeretete, a miljöben nő és erősödik. Az anya megtanulhatja gyermekétől a bébinyelvet, mert a héber a legtöbb esetben nem az anya nyelve, hanem a bébié. Az apa megtanulhatja az új ország bontóját. Hallom ugyan mindenfélét, hogy az ifjúság engedetlen és neveletlen. Ez csak az apák szemszögéből nézve igaz. Az ifjúságnak megvannak a hibái és problémái amiről még beszélni fogok. De időmo-

sabb és jólneveltebb a legtöbb szülőnél. A zsidóit autóbuszban láttam unos-untalan a gyerekek felkeltek és átadták a helyüket az időseknek. Londonban nem tapasztaltam az ifjúság részéről ekkora udvariasságot és figyelmet. Láttam egy apát, aki rászólt a fiára: „Ne add oda a helyedet, te ugyan-úgy megfizetted.” „Igen, felelte a gyerek, de ez a bácsi is megfizette, azonkívül ő sokkal fáradtabb.”

Azt hiszem, a gyerekeket az iskolában arra oktatják, hogy legyen szívélyes és segítőkész és vezesse be az udvariasságot Izráelben. Mielőtt jöttem elirásztó történeteket hallottam az izráeli felegyetlenségéről és felegyetlenségéről. Nem mondom, hogy nyomát se láttam, de a kevés autóbúsa és a sok városi időhöz képest az izráeli közönség igen felegyetlenségben állt a sorban. Talán már megjavult, talán már beleszokott vagy talán csak asszimilálódott a gyerekeikhez.

A telavivi Dizengoff utcán láttam a következő kis jelenetet. Egy anyóka egy épülő ház körül kis kéziköcsijába szedi a fahulladékokat. Próbálja áttolni a járdára, nem sikerül. A homokban két kisfiú játszik. Egymásra néznek és odaszaladnak a bajlódó nénikéhez. Megemelik a kocsit, felsegitik a járdára. Es meg se várva a hállalkodást, visszafutnak a homokváraihoz.

No és a kis lengyel hivatalosolga akit a gyerekei oktatnak ki, hogy bajban hogy viselkedik egy zsidó-apa? Elmondom, ahogy a Kirja udvarán hallottam Goida Méirson hivatala előtt magától az apától. Epp ebbédid volt, ráért kicsit elkérkedni a gyerekeivel.

Negyvenhétben jöttem, alig egy évre rá kitor a háború. Nem mentem katonának, kérem nekem gyerekeim voltak, egy négy-éves és egy ötésfélés fiú. Azok folyton kérdezték, hogy miért nem vagyok én is katoná. „Igen, papa, a Cháim apja már meg is sebesült, a Méir apja meg már el is esett. A Siomo apja...” Nekem semmi kedvem se volt se elesni, se megrokkanni. Epp a gyerekeim miatt. Erre a gyerekeim nem akartak kimenni az utcára. Egy pici szobánk volt, nem, ok szegyelnek kimenni a többi gyerek azt kérdi: mi van az apótkokkal? Egy nap már nem bírtam. Jelentkeztem a Hágánánál. De mielőtt bevonultam még hazamentem megmutatni a fegyveremet. A gyerekek ujjongtak. És kiszaladtak az utcára. Hallottam, amint kiáltoztak: „Cháim, Méir, Siomo, a mi papánk is elmegy a háborúba. Nézzétek, nézzétek. Fegyver van a vállán. Ott megy...”

VIDOR közvetítőiroda
TEL-AVIV, Allenby 94.
Telefon: 3345

LAKÁSOK
EXISZTENCIÁK
ÜZLETHELYISEGÉK
ÜZLETEK
TELKEK, stb. K281

MINDEN KEDDEN este
8 órakor a telavivi
WALD-KAVEHÁZBAN
gyűlésezik a volt poszonyi
S. K. MAKKABEA
Első gyűlés február 3-án.
K277

Silbinger Emánuel
kárptos Bukarestből
jelenleg: **Kir at Isracl**
(Tel Aviv mellett)
40-es blokk
(59-es autó busz)
Vállal mindenfajta kárptosmunkát, függöny, hívásra házánl is, valamint vidéken. K258

Purimra megjelenik:

KACZÉR ILLÉS mesteri alkotása

Ne félj, szolgám Jákob

a 19-ik századbeli magyar-zsidó család életének regénye.

ALEXANDER

Könyvkiadó és Lapterjesztő Rt.
Tel-Aviv, rehov. Hanevium II.

szan fölöslegessé vált. Mikor a város egy igazgatót nevezett ki az állatkert élére, dr. Schornstein látta, hogy neki nincs már ott sok keresni valója, ezért kérte nyugdíjazását. Meg is állapodtak vele, hogy a befektetett pénze fejében havi 15 fontos nyugdíjat folyósítanak neki élel-fogytáig. Anyagiak körül nem vitakozott, csupán azt kérte, hogy az állatkert bejáratánál helyezzenek el egy melléktáblát, amely örök időre a látogatók tudomására adja, hogy ő volt az állatkert megalapítója. Megígérték ugyan neki, de az emléktáblát elfelejtették elhelyezni és így ment feledésbe annak az embernek a neve, aki élete munkájának utolsó garasait abba fektette be, hogy két-ézer év után újból oroszlánokat láthassunk a Szentföldön...

ERNEST BLOCH „SLOMO”-RAPSZODIÁJA

A gálutban élő zsidó zeneszerzők között Ernest Bloch nemcsak esztétikai szempontból a legjelentékenyebb, hanem mivel az elsők közé tartozott, akik a zsidó jelleget legerősebben tükröztetik vissza műveikben. A keleti hagyományokból indult ki, ha nem is idézi azokat, s nem is alkalmazza eredeti motívumokat. „Nem vagyok archeológus”, — írja egyik levelében. „Engem a zsidó lélek érdekel, ez a teljes, ragyogó, mozgalmas lélek, melyet a bibliai érzések kisugárzani; a patriarchák naivitása; a próféták könyvéből kiáradó erő; Jób könyvének bánatossága és mérhetetlen nagysága; az Enekek-énekének érzelmessége.” Kapcsolata a zsidó zenéhez mély belső hitből és áhitatból fakad, nem folklorista utánköltésből. Két oldalról érték ezért évtizedeken át támadások: egyik részről, kik elvették a zsidó zenét, a másik oldalról, kik nem ismerik el hitelnek zsidóságot. Utóbbiakhoz tartozik Izrael közönségének azon része is, mely igyekezve a gálut kisérteitől meg szabadulni, az újjászülető nép hangját kívánja hallani. Ernest Bloch sokat szenvedhetett emiatt. A mult évben hozzáfordultam, kérve tisztázza a zsidó zenéhez való viszonyát. „Annyi félreértés merült fel ezzel kapcsolatban, annyian itélték meg tévesen”, írta a mester az amerikai Oregon államból, Agate Beach-i lakóhelyéről adott válaszában, „hogy legjobb, ha magam helyett azokat juttatom szóhoz, akik megértették a törekvéseimet.” S egy hatalmas köteg irodalmat küldött be nekem, mely értékes felvilágosításokkal szolgál a zsidó zene történelmében betöltött szerepét illetően. De mielőtt ebből idéznék, röviden életem folyását ismertetem.

1880-ban, Genfben született. Atyja zsidó kereskedő volt, ki csak nehezen törődött vele, hogy fiából muzsikusi legyen. Már 14 éves korában, mint hegedűs tűnik ki, majd Jacques Dalcroze-nál zeneszerzést tanul. Hegedűtanulmányait az akkori idők legnagyobb mesterénél, Isayennél folytatja Brüsszelben, majd másoknál Münchenben elméletet. 16 éves korában fejezi be első szimfonikus művét, keleti dallamokra írva, melyeket atyjától hallott otthon. 1903-ban írott 1. szimfóniájáról Romain Rolland így emlekezett meg: „Nem ismerék zeneművet, mely gazdagabb, erőteljesebb, szenvedélyesebb lenne, mint ez. Csodálatos arra gondolni, hogy ez egy kezdő munkája!” — 1909-ben fejezi be első háromfelvonásos operáját, „Macbeth”-et, mely Párizsban rendkívüli sikerrel kerül bemutatásra. 1913-1916-ban, Svájcban három nagyszabású zsidóvonatkozó művet ír: „Izrael”- szimfóniáját, „Három zsidó költemény”-t zenekarra és „Slomo”-héber rapszodiát, cselelő és zenekarra. De nem találja helyét a háborútól feldúlt Európában és 1916-ban első ízben látogat el Amerikába. Első vonósnégyesével nagy feltűnést kelt. Itt is két minőségében éri azonban támadás: mint zsidót és mint modern zeneszerzőt. Ismét visszatér Európába és egy kis alpesi falucska felé húzódik vissza négy évre. Ezután szülővárosának konzervatóriumában tanít zenesztéltudást s 115 előadást tart. Újabb zsidó szerzeményei közül kiemelkedik: „Baal Sém”, három chásid zenei festmény, (1923). — „Vázlatok a zsidó életből” és „Héber elméletek”, cselelő és zongorára (1925), de a legjelentékenyebb a „Szent szolgálat” (Ávodát hákádós) című oratóriuma, 1924-ből.

A filharmónikus zenekar rendkívüli bérleti sorozatán „Slomo”-rapszodiáját hallottuk Maurice Gendron cselőlieta remek, őszintén átértézt előadásában, Michael Taube lendületes vezénylete mellett. A szerző ezt írja róla: „Nem írtam program szerint, hanem szabad fantáziából. A Nagy Templom építőjének szenteltem műve met, Salamon királynak, a mint dicsősége teljében ül trónusán, ezer és ezer nőtől, ágyas-asszonyától, rabszolgáitól és harcosaitól körülveve. Böics szavai természetesen talajra hullanak. — Egy keleti álomvilágban találjuk magunkat... A szó cselőli énekel, szenvedélyes kifejezésében a talmudi prózával egyesülve.”

„Slomo” fennkölt zsozomáiban visszatükröződik a zsidó nép egykori dicsősége, letűnt fénye, búszke öntudata, de vívódó, meggyötört lelke is, amint a porban fetreng, s aztán ismét a magasba emelkedik. Rapszodikus költemény e zenemű, de rapszódia a zsidó nép történelme is, fájdalmas rezignáció és diadalmas öröm csapongó változatossága. A zenekari kíséret remek hangszereleése valóban a biblikus idők fejedelmi pompáját hivatott képviselni.

A mi szempontunkból Bloch Slomoja kissé túlháladottnak mondható, de tisztán zenei mértékkel mérve egy nagyszabású, költői régiókban szárnyaló ballada, mely századunk irodalmában minden eszmélettel függetlenül, előkelő helyet foglal el. Ernest Bloch mindenkor hangsúlyozza, hogy nemcsak a zsidó zenét műveli. S hogy mennyire összeforrt új hazájával, mutatja az is, hogy „Amerika”-szimfóniájával 1926-ban a Musical America c. folyóirat 3000 dolláros első díját nyerte el. De ha Slomóra gondolunk vissza, úgy egy magányosan boyongó, hanyatott vándor panaszos szavát hallhatjuk, ki nem találja igazi otthonára e világban...

A filharmónikusok rendkívüli bérleti hangversenyét kiváló vendégünk, Maurice Gendron még Haydn cselőli-versenyét is előadta, gyönyörű, zengő stílussal és főképp az adagiót legnagyobb átéléssel. Az utolsó tétel fő témáját azonban kedélyesebbnek és nyugodtabbnak képzeljük el. Gendron kissé elsieltte. Taube kitünően kísért. — Megnyitól Mozart „linzi” szimfóniáját hallottuk. A finálé mámoros, önfelédtrömében dőnő élet kedv viharzik. És senki az egész zenetörténetben nem volt képes oly olimpuszi kábulatban örvendeni az életnek, mint Mozart...

AZ ENGEL-DÍJ
Joél Engel, a zsidó zene egyik úttörőjének emlékére Tel-Aviv város nyolc évvel ezelőtt alapítványt tett a legérdemesebb zeneszerzők számára. Az idei díjakat most osztották ki a Múzeumban ünnepélyes keretek között. Az elsőt Saul (Paul) Ben Cháim telavivi zeneszerző (szül. 1898, Berlin) 2. szimfóniájáért kapta. A mi filharmónikusaink két éve mutatták be s lassú tételét Amerikában is előadták. Utóbbi most a szerző játszotta el zongorán. A második díjat Heinrich Jacobi jeruzsálemi komponista (szül. 1909, Königsbergben) nyerte el, „Elijó még az idő” c. kantatájáért, melyet a Kol Cion Legola mutatott be ez év májusában. A szerző műveiből Gerson Jarecky a kitűnő „7 miniatűr”-t mutatta be zongorán. Abrahám Daus (szül. 1902, Berlinben) jelenleg Gvátban működő karmester kibucá 25 éves fennállásának jubileumára írott „Gvát”-kantatájával nyerte el az Engel-díjat. Részleteket hallhattunk belőle Rina Vogel dalénekesnő és a kfar-smárjáhuiekkar előadásában, utóbbi a szerző vezényletével. Végül népszerű dalszerzőnk, Morde-

A gálutban a vallásos zsidók gyerekeit egész zsenge korbán a chéderbe adták. Ezek legtöbb esetben igen sok kívánni valót hagytak maguk után mind higiénikus, mind pedagógiai szempontból. Füstös falu, kis sötét szoba, papírral és rongyokkal betömött törött ablak, nem jól záródó ajtó, elrozsdásodott, füstölő vaskályha — ez a keret és ennek kiegészítője az a rebbe, akinek legfőbb pedagógiai érve a nadrágszija volt, — mégis ez volt első állomása, kiinduló pontja annak az utnak, amelyen magunkba szivtuk a zsidóság tanításait. Ha átlapozzuk zsidó nagyjaink életrajzát, megállapíthatjuk, hogy nagy részük először ezen az uton került kontaktusba a zsidó szellemmel és kultúrával, még ha későbbi működésük során le is tértek erről az útról.

E sorok írója is maga elé idezi most hosszú özszeszakállu rebbejét, akinek kaffájára a sok zsir- és porpecsét az összes világrések térképeit rajzolta fel, — nadrágszija a kezében, vek voltak, chumás és e-

Tu-bisvát a chéderben
Írta: JOSZÉF BENNISZÁN (Just)

szemöldökei félig eltakarták mindig haragborult szemét, de így is rettegve néztek rá a gyerekek, várva, hogy kire fog most ráshuhítani szíjával. Mint hogy nehezen tudott megélni azokból a sovány tandi-jakból, amiket apáink fizettek neki, felesége egy kis fűszerüzlet bevételéből próbálta a nagy irt kítőteni, amely szükségleteinkben állandóan mutatkozott. A sok chéderyerek mellett számos saját-gyermek volt, akiket a kettős bevétel ellenére is csak úgy tudott jölkakalni, ha akadt egy-egy jólelkű bábusz, aki gemilát chesedet (kölcson) nyújtott neki.

A fűszerüzlet sem nézett ki fényesebben mint a chéder; ugyanazok a kopott, füstös falak, betört ablaküvegek, ritkán kisept padló. A különbség csak annyi volt, hogy míg a chéder polcain elszakadt imakönyvek voltak, chumás és e-

gyéb szentkönyvek szanaszét heverő lapjai, egy kicserbult agyagsupor, amelyből kezeinket szoktuk megmosni, egy kétes tisztaságú törülköző, amelynek kicserelésére csak hébe-hóba került sor, — addig a kis fűszerüzlet polcain egy kis bab, rizs, liszt, nedves só, sábbeszgyertya, — no meg prominlicukor volt található, vágyaink netovábbja, amely chanuka napjaiban fogyott a legjobban, mert akkor kaptunk szüleinktől chanukapénzt, — továbbá kenyér, sóskifli, seprű, lámpapüveg, petróleum. Az egész leltár nevésségesen kicsi értéket képviselt. A rebbe saját gyermekeinek ilyen formán három otthonuk volt. A kisebbik, anyjuk szoknyájuk mellett lebzseltek a fűszerüzletben, a nagyobbak apjuk tanítványai között foglaltak helyet, míg otthon csak az esetleges betegállomány maradt.

A rebbenél nem igen tud-

dott férjének a chéderben segíteni, a rebbe azonban mindig próbálkozott — különösen erev sábbát és ünnepek előtt feleségének az üzletben segítséget nyújtani. Egyszer azonban pörüljárt és akkor végszszakadt a mi kis vakációinknak, melyeket a rebbenek az üzletbe való kirándulásai révén élveztünk. Egy erev sábbátkor történt, hogy a rebbe feleségét helyettesítette, aki éppen a bárcseszeket sütötte. Néhány gőj jött az üzletbe és minthogy a rebbe nem volt éppen a legügyesebb a kiszolgálásban, amíg ide-oda csoszogott, azok majdnem az áru felét klopolták az üzletből. Felesége visszatértekor éktelen kiabálásba és jajgatásba kezdett a történetek látán, mire a rebbe minden felindulás nélkül, a világ legtermészetesebb hangján ezt mondta: „Mit kiabálsz és miért csodálkozol? Hát rab-bik, vagy cádikok voltak itt? Akik itt voltak, azoknak ez természetükben, vértükben van és én nem tudom őket megváltoztatni.”

De megváltoztatta ám a chéderben a helyzetet! Mint hogy nem futkosott többet az üzletbe, megkezdődött a komoly tanulás, ami azt jelentette, hogy a nadrágszija egy percig sem pihent. Különösen éreztük ezt akkor, amikor feleségének nem volt elegendő napi bevétele a fűszerüzletben.

Azért volt némi változatosság is a hosszú téli hónapok alatt. Nem beszélve azokról a boldog napokról, amikor a rebbe beteg volt és otthon maradt, itt volt például chanuka ünnepe, amikor egész héten át rövid volt a tanulás ideje. A rebbenek is jobb kedve volt, mert a tandijon kívül chanukapénzt is kapott a szülőktől. Az erre következő tu-bisvát meg pláne kedves ünnepünk volt. Majdnem semmit sem tanultunk, a gyerekek vittek magukkal egy minden jóval megtöltött zacskót, persze mindenki tehetsége szerint, — volt ott füge, datolya, szentjánoskenyér, mazsola, mandula, stb. — Mindez egy nagy talba került, a gyerekek körülülték az asztalt s a rebbe feladata volt a tál tartalmát tekintet nélkül arra, hogy ki mit hozott, a gyerekek között igazságosan elosztani.

Ez volt az az alkalom, mikor megismerhettük rebbenk igazi lelkét. Minden más ünnep, vagy a hosszú téli szerdák magyarázatánál, mindig csak a múltra utalt, de ezzel szemben tu-bisvát ünnepén, amikor csendben ültünk és mély áhitattal szegeztük szemünket a bűvös tátra, várva a pillanatot, hogy a gyümölcsökét élvezhessük, — a lélekőveit, legalább olyan helyekről, ahol nem akad már zsidó közület, amely gondozza, s helyezze el a múzeum földszintjén, a Dohány-templom arkádjai alatt, — sorban. Az arkádokon belül úgy is a 44-es mártírok temetője van, tehát méltó helyet és keretet kapnak ezek az emlékövek. A múzeum vezetője, Grünwald Fülöp, a zsidó fiú-gimnázium igazgatója, helyeselte a tervet s nyomban ártírt az egr chevrá kádisának, melynek kerületébe tartozik Bátor község, s kérte, hogy hozzák Egerbe a sírköveket s a múzeum majd felhozza Pestre. Az egr chevrá azt felelte, hogy a központi rabbitanácsot kell erre engedélyt kérni. Az Eötvös-utcai rabbitanács azonban úgy döntött, hogy vallásgyakorlati szabályoknál fogva, nem lehet a sírköveket eltávolítani. Ennél fogva nem lehetett gondom a terv végrehajtására. Eszünkbe jutott a gráci Schlossberg, melynek falában látni lehet a héberbetűs sírköveket beépítve. Majd láthatják a magyar temetők sírköveit is valahol beépítve, ad majorem Dei gloriam!

Ez volt az én rebbem igazi lelke

Nordau próféciája
Írta: Dr. FRENKEL BERNÁT

Zsidó történetünk kiváló egyéniségei hosszú, vagy éppen örökidőkre szóló tanításokkal gyarapították tanácsokban amúgy is gazdag történetünket. Retrospectiv szemmel figyelve az eseményeket, gyakran láthatjuk, mennyire igazolják a későbbi események nagyjaink tanításait. Sajnos, zsidó testvéreink nagyon feledékenyek. Csakhamar elfelejtik, mi történt velünk nem is olyan régen. Nagyjaink tanításairól talán nem is vesznek tudomást.

Sauber M. S. legutóbbi, az Uj Kelet folyó 23-iki cikké elszomorító szemléletű példakkal igazolja ezt a tényt. A prágai és moszkvai tragikus eseményekkel kapcsolatban felelevenített Nordaunak közel 50 évvel ezelőtti írt egyik cikkét, melyben prófétai ihlettel megjósolta ezeket az eseményeket.

A század elején, amikor letűnt Magyarországon a Fehérvári ügynevezett darabont-kormány, az utána megalakult koalíciós kormányban Apponyi, a fekete gróf, volt a kultuszminiszter, ennek államtitkára pedig a klerikális Barkóczy

báró. A báró úr egy gyűlésen lekicsinylően nyilatkozott a polgári házasság fiatal törvényéről. Ezért a parlamentben egy fiatal zsidó képviselő, Bródi Ernő harcias interpellációt intézett a kultuszminiszterhez, amiért a felelős állásban lévő államférfi fúmaglóan nyilatkozott egy tételes törvényről. Apponyi válasza nem fontos itt.

De érdekes Nordau cikke, amelyet ezzel kapcsolatban írt. Szemrehányást tesz a fiatal zsidó képviselőnek, miért éppen ő, a zsidó, leekézteti a magyar dzsentrít, miért éppen ő akarja törvénykezletre kioktatni, miért nem engedi ezt át a nemzsidó képviselők zömének? Ezzel kapcsolatban a gyogyó tollával nagyvonalú áttekintést nyújt a Habsburg-dinasztia uralma fölött s odakonkludál, hogy minden kormányzat, legyen az jobb, vagy szélsőbaloldali, jogcímét fog találni arra, hogy a zsidókkal szemben kivételes elbánást tanúsítson. A prágai és moszkvai események fényesen igazolják Nordau próféciáját.

(Nordau említett cikke nem áll most rendelkezé-

sünkre. Ezért nem idézhetünk belőle többet. A cikk található Nordau Zionistische Schriften közt. „Farnbeben” címen.) Az öreg Erődi Ernő, mint „a zsidó ügyek referense” kapott állást a népi demokrácia Magyarországon a kultuszminisztérium ügyvezető felekezeti ügyosztályában. Aktákat továbbíthat le- és felfelé. De semmi beleszóla-s nincs semmibe. Ráér elmélni régi dicsősége fölött. Fájdalmas azonban, hogy ma is vannak még zsidók, kik nem okultak s nem tanulták meg, hogy a zsidó csak hazájában lehet szabad ember.

A kegyeletérzés hiányáról melyről Sauber M. S. joggal panaszkodik, magunknak is szomorú tapasztalatunk volt a közelmúltban. Natonék József z. l. a politikai cionizmus megalapítója és első írója, a Heves megyei Bátor kisközség temetőjében alussza örök álmát. A községben egyetlen zsidó sem lakik a felszabadulás óta. 4 évvel ezelőtt felkerestük a sírját. Szomorú látványt nyújt az amúgy is szomorú hely. A sírkert nincs körülkerítve. Több sírkő ledöntve fekszik. A Mátra vadja szabadon ki- és bejárhat benne. Natonek 50-60 éves sírköve még épségben áll. Pesten felkerestük a zsidó múzeum vezetőjét s azt ajánlottuk, hozzassák fel legálább a neves emberek emlékköveit, legalább olyan helyekről, ahol nem akad már zsidó közület, amely gondozza, s helyezze el a múzeum földszintjén, a Dohány-templom arkádjai alatt, — sorban. Az arkádokon belül úgy is a 44-es mártírok temetője van, tehát méltó helyet és keretet kapnak ezek az emlékövek. A múzeum vezetője, Grünwald Fülöp, a zsidó fiú-gimnázium igazgatója, helyeselte a tervet s nyomban ártírt az egr chevrá kádisának, melynek kerületébe tartozik Bátor község, s kérte, hogy hozzák Egerbe a sírköveket s a múzeum majd felhozza Pestre. Az egr chevrá azt felelte, hogy a központi rabbitanácsot kell erre engedélyt kérni. Az Eötvös-utcai rabbitanács azonban úgy döntött, hogy vallásgyakorlati szabályoknál fogva, nem lehet a sírköveket eltávolítani. Ennél fogva nem lehetett gondom a terv végrehajtására. Eszünkbe jutott a gráci Schlossberg, melynek falában látni lehet a héberbetűs sírköveket beépítve. Majd láthatják a magyar temetők sírköveit is valahol beépítve, ad majorem Dei gloriam!

Magyarszarmazású Mizráchi Asszonyok T.-A.

1953 január 31-én, Mocáé Sabbat, fél 8 órakor az Allenby főtemplom Színáj-termében

Tu-bisvát estét rendeznek.

Ünnepi szónok: Dr. Weisz Pal v. debrecen főrabbi. Aktuális kérdések: Just Jozsef és Steinmetz Alter. Szavaltatok: Keeskeméti Mária.

Az estét dr. Frenkel Jenő v. szegedi főrabbi vezeti. Biffé! Amerikai sorsolás! Jöjjetek el mindannyian! Vendégeket szívesen látunk a Vezetőség.

NINCSEN GYEREK CSODA NÉLKÜL...

A „csodagyerek” fogalma paradoxon. A legtöbb gyermek a természet csodája, ha a mértékben nagy eltérések is mutatkoznak. Egy aranyos tízéves kisfiú, Dániel Barenbojm, ki szüleit nemrégiben vándorolt be, mutatkozott be, mint zongorista kedden a telavivi Múzeumban. A megfelelő reklám gondoskodott róla, hogy a terem szűfolyva legyen szenzációra éhes emberekkel, s a Múzeum nem restelte a közelben fekvő Lilienblun-utca nemesszállóját, ezt a tehetséget túlhatákon árusítani a belépőjegyeket. Hogy ez nem méltó egy városi közintézményhez, az

oháj Zeira is kapott egy vigaszdíjat s három körutát a jaffai bolgár énekkar adta elő. más lapra tartozik... De a kis Dávid, apró kezeivel, valóban rendkívüli tehetséget árukt el, — ha nem is ment „csoda”-számba produkciója. Meglepetően tisztán játszik, de a műsor 1. felében a Bach, Mozart, valamint Schumann-műveket gyermek naivitással értelmezte. Sokkal figyelemreméltóbb volt a műsor második fele, hol főképp Prokofieff gyermekdarabjaiból a táncos kapcsolatos részeket elbámulóan és bámulatos érettséggel közvetítette. Ugyancsak kitűnő volt Sztucevszky egyik darabja is. Dávid Barenbojm kivételes zongoristatehetség, ha nem is sorolható a „zsenik” osztályába. De vétek volna, mint azt az előlejek mutatják, ezt a tehetséget túlhatákon árusítani a belépőjegyeket. Hogy ez nem méltó egy városi közintézményhez, az

Jeru... a f... ban... szár... szób... fegy... zott... rael... Dzs... aki... alak... a k... mel... ban... 1948... sereg... a 6-ik... „katlan... Taha... akit... tigris... Jigál... front... kért... 16 emb... kéntese... lán ton... katanb... venni... tromlot... rancno... találko... egypto... zott. A... remény... módon... két fel... verontá... faludzs... zete fe... remény... gában... veszté... jelentős... rancno... akarta... a felsz... portosít... dásokh... A ke... súlyosa... tomi p... halván... volt ar... ritó os... magát... tikussá... után... hai Jic... egység... lan te... melyne... Szujed... let, v... falvak... ték. U... megere... gyalas... tam o... táborn... A r... kaptak... re. E... feszült... oldalor... fogadt... Másna... tam... tem, r... hér zá... volt e... mi ek... mely... tén ve... vitt az... mezon... vábbi... Jó... laszo... nán e... goul... szöveg... „Izr... kozni... Az... úgy e... életer... ra. A... mas e... csöve... Másn... Hírte... vettü... állasc... resztü... tam, k... közsé... drótk... tak f... Elk... jük... pánc... vágta... san... két e... ment... sz... ba... A... Na...

Jeruchám Kohen őrnagy a felszabadító háborúban Jigál Alon tábornok szíveskedése volt, később az Izrael-egyiptomi fegyverszüneti vegyesbizottságban képviselte Izraelt. Működése során többször találkozott Dzsamál Abdul Naacr-ral, aki egyik lemarkásabb alakja és vezetője annak a katonai klikknek, amely jelenleg Egyiptomban a hatalmat bírja.

1948 őszén az izraeli hadsereg Faludzsa ostromolta, a 6-ik egyiptomi hadtest „katlan”-ját, melynek élén Taha bej ezredes állott. Akit általában a „fekete tigris” néven emlegettek. Jigál Alon tábornok, a déli front parancsnoka, engem kért meg, találjak megfelelő embert, aki hajlandó önkéntesen bemenni az ostromlón torkába, „a faludzsa katlanba”. A feladat: felvenni a kapcsolatot az ostromolt egyiptomi erők parancsnokával és létrehozni találkozót a zsidó és az egyiptomi parancsnok között. Alon tábornok abban reménykedett, hogy ilyen módon sikerülni fog mindkét felet sok és fölösleges vérontástól megkímélni. A faludzsa katlan súlyos helyzete feljogosította erre a reményre. A katlan önmagában nem jelentett ugyan veszélyt, de lekötötte erőink jelentős részét, a front parancsnoka ezért likvidálni akarta azt a katlant, hogy a felszabadult erőkét átcsoportosítsa és újabb támadásokhoz vethesse be.

A katlan helyzete egyre súlyosabb lett és az egyiptomi parancsnoknak a legvalószínűbb reménye sem volt arra, hogy ebből a szorító ostromgyűrűből kitorjje magát. Különösen kritikusá vált a helyzet azután, hogy „az öreg” (néhai Jicchák Száde tábornok) egysége elfoglalták a katlan területének a felét, amelynek bázisát az Irák-Szudán-i rendőrségi épület, valamint a környező falvak és hadállások képezték. Ugy nézett ki, hogy megérett a helyzet a tárgyalásra. Magamat ajánlottam öszekötőnek és Alon tábornok beleegyezett.

Utban az ellenség felé

A mi erőink parancsot kaptak a tűz beszüntetésére. Elnyitni akartuk a feszültséget az ellenséges oldalon, nehogy „túl meleg” fogadtatásban részesüljünk. Másnap reggel útnak indultam. Páncélcocsival mentem, mely hangszóróval, fehér zászlóval és egyebekkel volt ellátva. Megérkeztem a mi előretolt állásunkig, amely Irák-al-Charab területén volt. A parancsnok átvitt az általunk ismert akna mezőre, de óvva intett a „további kockázatoktól”.

Jó megfigyelő állást választottam magamnak, onnan elkezdtem felváltva angolul és arabul a következő szöveget közvetíteni:

„Izraeli tiszt akar találkozni egyiptomi tiszttel!”
Az ezt követő félóra úgy emlékszem vissza, mint életem leghosszabb félórájára. A várakozás hosszadalmas és nyomasztó volt. Látszólag figyeltek Irák-al-Manshia község bejáratát. Hirtelen feltűnő mozgást vettünk észre az ellenséges állásokban. A látszóvön keresztül három alakot láttam, akik Irák-al-Manshia község bejáratánál szögesdrótkerítés mellett sorakoztak fel.

Eltároltam, hogy feljűk megyek. Kiszálltam a páncélcocsiból és gyalog vágtam neki az útnak. Lassan mentem előre, aminek két oka is volt. Óvatosan mentem, nehogy aknára

Hogyan tárgyaltunk az egyiptomiakkal Faludzsa meghódolása ügyében

Irta: Jeruchám Kohen

lépnek, ugyanakkor fedezetet kerestem arra az esetre, ha az ellenség mégis megnyitná a fűtet. Amikor elértem a fűtet (a Bét Govrin-Migdál Áskálon-i aszfaltutat) az országút mentén haladtam, mert lehetőségem volt arra, hogy gyorsabban haladjak előre, jöllehet továbbra is óvatos voltam. Amikor a falu közelébe jutottam, félelmem ciszállt. Tíz perccel később világosan kirajzolódott előttem emberi arcok, olyan emberek, akik tegnap még tüzeltek ránk és akikben most is ellenségeimet láttam. Tovább közeledtem, megállapítottam, hogy az a magas férfi, aki a közepén áll, őrnagyi rangot visel, míg a másik kettő kapitány.

Egyetlen pillanatom sem maradt gondolkodásra. Igen én kapitányi rangban vagyok, ezért nekem kell előbb tisztelni. Húsz, tizenöt, tíz, öt méter. Vigyázz! Állásba vágom magam és szalutálok. Mindháromm viszonozták a tisztelést. Azonnal folytattam utam a szögesdrótkerítésig, amelynek túoldalán a három tiszt állott. A drótkerítés felé nyujtottam kezem és azt mondtam (angol nyelven): „Jó reggel urak!” Kezdet szorítottunk és bemutatkoztunk. Az őrnagy neve Dzsamál Abdul al-Naacr volt.

Kissé zavarban voltam. A harc során ez volt első találkozásom az ellenséggel. Az ellenség mosolya és arc kifejezése azonban megnyugtatót, sőt bátorítólághatott rám. A déli front főparancsnokának személyes kiküldöttjeként mutatkoztam be. Parancsnokom — mondtam — magas véleménnyel van az Irák-Szudán-i erődítmény katonáinak harci készségéről. (Az erődítményt egy nappal azelőtt foglaltuk el.) A három tiszt azonnal kérdésekkel halmozott el, fogságba jutott bajtársuk — az erődítmény egyiptomi parancsnokának — sorsát illetően. Éreztem, hogy megtört a jég. A beszélgetés angol nyelven folyt.

Közöltem velük küldetés-célját. Dzsamál első reflexiója kissé kihívó volt: „Azt fogják javasolni ezen a találkozón, hogy kapituláljunk?”

A következőket válaszoltam: „Ezen a találkozón a felek igyekezni fognak egymásnak megmagyarázni azt az előnyt és hátrányt, amit mindkét fél húzhat abból, hogy ebben az övezetben a harcok folytatódni fognak.”

Az őrnagy faggatni kezdett: magyarázzam meg bővebben szavaim értelmét. Két társa szintén segített neki. Viszont míg a két kapitány lobbanékony, talán kissé szemtelen is volt, Dzsamál nyugodt és higgadt volt.

Hosszabb tanácskozás után úgy döntöttek, hogy a két kapitány közül az egyik Taha Bej ezredeshez utazik, a katlan parancsnokához, aki Faludzsa állomásozott és közli vele küldetés-célját. Közben alkalmunk volt arra, hogy mindenféléről hosszán elbeszélgessünk.

Létrejön a parancsnok találkozása

Először is az időjárásról beszélgettünk. Azután áttértünk a mezőgazdaságra. Nem gondoltunk közben az óramu-

tatóra, amely végezte a maga dolgát. Csakhamar megállapítottam, hogy kultúráit emberekkel van dolgom. Különösképpen Dzsamál tetten igen képzett ember benyomását: objektív volt és logikus, már amennyire idegen emberrel való első találkozásakor az lehetséges. Kellemes modoru, becsületes ember benyomását tettem, akinek hazafias érzése igen fejlett, jól ismeri és kitűnően interpretálja országának belső problémáit és a közkeleti térségben elfoglalt szerepét. Egyre világosabban vált előttem, hogy Dzsamál — ellentétben a fiatal arab nemzedékkel, amely közömbös a részletek iránt, — nagy érdeklődést tanúsít országának társadalmi problémái iránt és nagy-szerűen ismeri azokat. Rámutatott a hibákra, amelyeket javítani kell, főleg azokra, amelyeket javítani lehet. A legsúlyosabb szavakkal bírálta a megérvő helyzetet és lelkesedéssel beszélt az egyiptomi nép jövőjéről, amelyben ő hitt.

Mint hogy attól tartottam, hogy ez az első találkozás egyben az utolsó is lehet, a realitások talajára — az arab-zsidó háborúra — igyekeztem terelni a beszélgetést. Magával a háborúval kapcsolatos privát nézeteit a későbbi beszélgetésekre hagytam. Megtudtam, hogy Dzsamál frontkatona volt és később a front hirszerzője. Pontosan és nagy szak-tudással változa a Jád Mordecháj és Nicánim körül lefolyt harcokat. Jómaga is megbeszélte a 15-ös számú magaslatnál Negba kibuc-tól északra nyugatra, annak a döbbenetes éjszakai támadásnak a során, amit „Sámszon rókiáj” hajtottak végre, amikor viharos lendülettel elfoglalták a magaslatot. Miután Dzsamál felgyógyult újabb harcokban vett részt: parancsnok volt egy gépfegyveres osztagnak, amely

a faludzsa katlantól délre, Tal Machaznál megtámadta a Jiftách egység embereit. E domb körül keserves és kegyetlen harcok folytak, amelyek a Jiftách egység győzelmével végződtek. — Dzsamál az egyiptomiak ve-reségét azzal magyarázta, hogy a környék arab lakosai — akik ebben a hadjáratban résztvettek — gyáván viselkedtek. Nagy szerepe volt még a vereségben annak a meglepésszerű harcmozdulatnak, amelyet a Jiftách egység hajtott vég-re. Dzsamál elismerőleg nyilatkozott az izraeli katonák bátorságáról.

Közben megérkezett Taha bej válasza. Egyénileg nincs ellene egy ilyen természetű találkozásnak, de meg kell hárpnia ehhez a Ráfiách-i egyiptomi parancsnokhoz hozzájárulását.

Újabb találkozásban állapodtunk meg, másnap reggel tíz órára.

A másnapi találkozó rövid volt. Taha bej válaszában közölte, hogy hozzájárul a találkozóhoz, amennyiben az még aznap létrejöhet. Annak a véleményemnek adtam kifejezést, hogy nem lesz a legkényelmesebb, ha két magasrangú katonai parancsnok a nyílt mezőn, tűző napon fog találkozni. Bét Govrin javasoltam (melyet a mi erőink három nappal előbb foglaltak el), vagy Gát kibucot (amely másfél kilométernyire fekszik Irák-al-Manshia községtől) a találkozás színeli. Dzsamál azt állította, hogy Bét Govrinban lehetetlenség találkozni, kiderült, hogy Dzsamál változatlanul hitelt adott a kairói rádiónak, amely azt állította, hogy Bét Govrin és Beér Séva még mindig az egyiptomi hadsereg birtokában van. Bármit is magyaráztam, bárhogyan is bizonyítottam — nem használt semmi.

Újabb kurir ment Taha bejhez, az újabb javaslatokkal. Ismét vártuk a választ és folytattuk a beszélgetést. A válasz nem késett. A találkozózt Gát kibucban fogjuk megtartani.

Amikor híre járt annak, hogy egyiptomi kiküldöttek az izraeli parancsnokkal fognak találkozni Gát kibucban, a kibuc tagjai ezt úgy magyarázták, mint az ellenség kapitulációját. Erre a pillanatra vártak sok keserves, gondterhes éjszaka át. A körzetparancsnok és munkatársai otthagyták állásaikat és hozzáfogtak az előkészítő munkálatokhoz. Fehér abroszt terítettek a rozoga asztalra, még egy virággal teli váza is előkerült. A konyhában — nyomorúságos ponyvasátor a mesek udvarán (az egyiptomi ágyúk elpusztították a kibuc ebédlőtermét) — a szakácsnők tésztákat sütöttek, hogy megvendégléjék a „vendégeket”, akik röviddel eléjezt a legüzesebb haraggal néztek feljűk.

Hosszú hónapok óta ez volt az első öröm Gát kibucban.

Találkozás Gátban

Délután három órakor érkeztem a faludzsa találkozóra, ahol Taha bej ezredes és kíséretét fogadtam. A karaván három dzsippból állott, valamennyin fehér zászló lengedezett. Taha bej könnyedén ugrott ki a dzsippból, egymásfelé közeledtünk. Széles mosoly terült el az arcán és két valószínűleg fehér fogor kandi-kált ki csokoládébarna bőre alól. Az ezredes szívélyes volt, sem a kor, sem a rang különbség nem emelt különbséget. Bemutatta vezérkarát (három alezredes és két őrnagy), melynek Dzsamál szintén tagja volt. Néhány perccel később jár-műveink már robogtak a Gát kibuc felé vezető homokuton.

Idéjében gondoskodtunk arról, hogy a forgalom szüneteljen. Az egész uton nem volt se ember, se jármű. A mezőkön, amelyek a

front szempontjából „holtterületnek” számítottak traktor dolgozott. Az őszi szántást végezte. Kiseb csoportok dolgoztak a mezőkön és a veteményeskertben. Magában a kibucban, amely szemre csendes és üres volt, minden ajtó, ablak és bokor mögött óvatosan kukucsáló emberi fejeket lehetett megfigyelni. Nem volt olyan ember, aki ne talált volna magának megfelelő állást.

A mi részünkről a következők jöttek: Jigál Alon tábornok, Jicchak Rabin ezredes, Beni Aden őrnagy, Zerubavel Arbel őrnagy, Amosz Chorev őrnagy és jómagam. Alon tábornokot biztonsági okokból Jesáhu Bergstein néven mutattam be (1946 június 29 óta a földalatti mozgalomban ezt a nevet használta). Aki olvasta Taha bej emlékiratait, mindna bizonyosan találkozott ezzel a furcsanevű izraeli hadseregparancsnokkal és csodálkozott azon, hogy sohasem hallotta ezt a nevet.

A kibuc bejáratánál az egyiptomiakat parádával fogadták. És amikor a találkozás színelihez közeledtek, Alon tábornok és vezérkara fogadta őket. Köcsönös tisztelés és kezfogás után valamennyien elhelyezkedtünk a hosszú asztalnál, az asztalfőn Alon tábornok ült, vele szemben az egyiptomi parancsnok. A vezérkar tisztjei az asztal két oldalán helyezkedtek el a feszültség kiült az arcukon. Alon tábornok arra számított, hogy a tárgyalásnak legalább kis részét egy szemkötő fogja lefolytatni az egyiptomi parancsnokkal. Nem akarta, hogy ennek a beszélgetésnek szembe fűltanuja legyen, akár a mi oldalunkról, akár az egyiptomi oldaláról. Rövid tapogatás után azonban kiderült, hogy az egyiptomi parancsnok csakis tisztjeinek jelenlétében hajlandó tárgyalni, nyilván nem akarja, hogy meggyanusítsák. Alon tábornok enyhíteni akarta a feszültséget, ezért arab nyelven szólalt meg: „Üdvözlöm az urakat hajlékunkban”. Mindannyiunk meglepetésére azonban az egyiptomi parancsnok kérte, hogy a beszélgetés angolul folyjon. Ennek azonban komoly akadályja volt, mert Alon tábornok annak idején még nem tudott angolul. Vállalkoztam a tolmács szerepére. Nem volt könnyű a helyzetem, mert az ilyen kényes diplomáciai megbeszélések fontos szerepet játszanak az apró célzások, sok esetben ezek rányomják bélyegüket az egész atmoszférára.

Alon tábornok nagyon sajnálta, hogy nem beszélhetett az egyiptomival közvetlenül, mindkettőjük számára érthető nyelven. Késztelen, hogy az arab nyelv közelebb hozta volna egymáshoz a tárgyaló feleket, lehetséges, hogy az eredmények is sokkal pozitívabbak lettek volna.

A körülményeknek megfelelő udvariassági társalgás után, valamint a kinalgatás és falatozás után, (alkoholos italokat egyáltalán nem szolgáltak fel, nehogy a muzulmán vallás ellenfél vallási érzelmeit megsértés) megkezdődött a beszélgetés. Ennek a tárgyalásnak legfőbb pontjait nyomában a találkozás után lejegyeztem magamnak.

(Folytatás vasárnap reggeli számunkban)

Jó könyvet DAAT-tól kizárólag olvashat. — Választékunk 1000 jó könyvvel bővült. Magyar könyvekért jó árat fizetünk. TEL-AVIV, Rotschild 88.

Mindentajta vaságyat ADLER TESTVÉREK-nél vásároljon: TEL-AVIV, Néchlát Benjámin 122. Rendeléseket, javításokat vállalunk. K131.

Progresszív Párt, Jeruzsálem
HACHUG HAEZRACHI
szombaton, január 31-én, d. e. 11 órakor a GHI Bärban — Német Kolónia
PAUL J. JACOBI városi tanácsos

Mit várunk az új kormánytól?
A széles koalíció feladatai a városban és az államban. Németnyelvű előadás. Szabad belépés.

Egy terrorista asszony vallomásai izraeli és európai kalandjairól

Írta: GERVAI SANDOR

Ha az ember a kezébe vesz egy könyvet, s rögtön az első oldalon, egy szép, fiatalasszony arcképe mosolyog rá, aki nem kevesebbet ígér, mint hogy őszintén elmondja a kalandos élete történetét, bizonyos mértékig még akkor is felesleges az érdeklődés, ha nem lelkészeki túlságosan, a női képharisnya iradalmi teljesítményeire.

Dorris Katz könyve, amelynek rövid és sokat mondó címe: „Hajiti terrorizmus” valamivel még többet ígér.

Eddig is igen sok könyv, felejtés, napló, jelent meg a különböző ellenállási mozgalmak küzdelmeiről, az izraeli szabadságharcról. Ezeket a köteteket azonban olyan férfiak írták, akik valamit igazolni, valakit támadni, önmaguk értékeit felmagyarázni, mások hibáit, fogyatékosait, kidomogítani akarták.

A négy katonai ellenállási mozgalom: a Hágáná, a Pálmácz, az Ecel és a Lechi, jelentősége, értéke, fontossága, megítélése nem a kortársra, hanem egy eljövendő, esendesebb, nyugodtabb, boldogabb kor történetírójára vár. Tulságosan kényes kérdés ezen ellenállási mozgalmak egymáshoz és a megszálló hatalomhoz való viszonyának a boncolgatása. Különösen ma, amikor még a szemtanúk életben vannak s kifejezésre tudják juttatni, kiakarták és gyakran elfogyták nézetüket.

Dorris Katz könyve azon részével, amelyben ő, mint frissen sült hisztórikus, vagy hogy pontosabban körülríjuk, hisztórikus, — de szerencsére: nem hisztérika, — meg akarja állapítani az Irgun Covái Leumi jelentőségét, mondandó, ezt a kísérletet elhamarkodottnak tartom.

Nem is ez az értéke és érdekessége ennek a könyvnek.

Hiába mondja a cím azt, hogy „terrorista nő voltam”, mind az alábbiakból kiderült majd, inkább azt írhatta volna címül: „Dzsobnica voltam”. Mert az Ecel parancsnokainak az esztétikai érteke erősebbnek bizonyultak a harcászati szakkadéknál, abban a pillanatban, amikor ezzel a feltűnően szép fiatalasszonnyal kerültek szembe, aki egyáltalán nem hasonlít arra a köpre, amit az emberek elképzelnek maguknak, ha zsidó asszonyra gondolnak.

Dorris Katz ugyanis inkább Dorris, mint Katz és saját maga is többször ír arról, hogy a legnagyobb nehézségek középette is, azzal vágtá ki magát, hogy úgy létezője, mint angol kiejtés, valamint magartatása, a megtevéstésig azonos a jobb középosztálybeli angol asszonyoknak a külsejével, a beszédével és magartatásával.

Dorris Katz Délafrikában született, szülei Litvániából vándoroltak ki még az első világháború előtt Délafrikába. Ezt azért tartja fontosnak kidomogítani, nehogy tévedésből, vagy tudatlanságból, valaki azt higgye róla, hogy szülei lengyel zsidók voltak. Ugyanaz a nevelést kapta, mint a délafrikai lányok s ugyanaz a lelkülete is alakult benne. Nyugodtan, gondoktól mentesen élhetett volna még a második világháború alatt is Délafrikában, de ő látni akarta közelről, hogyan bombázzák a németek Londont s ezért 1940-ben az angol fővárosba utazott s ott is maradt háború végéig. Az odavezető utat nagyon izgalmasnak találta, mert a hajót német tengeralattjárók üldözték.

A háború befejezése után, amikor a világsajtó hasábjain, az Izrael országában lejátszódtak harcok vívtak

ki maguknak előkelő helyet, Dorris Katz elhatározta, hogy, — mint a nemzetközi sajtó írta, — a „lángokban álló ország” egyik ellenállási mozgalmához fog csatlakozni. Könyvében feleletet ad arra a kérdésre, mi készítette az angol kultúra, életfelfogás, világnézet, neveltetés, hogy, hogy éppen egy olyan országba menjen, amely elhatározta, hogy lerázza magáról az angolokat s olyan mozgalmához csatlakozzék, amely fegyverrel harcolt angolok ellen?

A felelet így fogalmazza meg: „Az igazi angol kultúra és irodalom iránti szeretet, nem semmisíthette meg bennem a gyűlöletet Anglia azon fiai ellen, akik hűtlenné váltak népük legszébb hagyományához: a szabadsághoz. Az angolok iránti gyűlöletem azonos volt az amerikai telepesek és az irkóztársaságiak gyűlöletével, akik bár kulturális téren Angliához tapadtak, de a brit elnyomás ellen mégis feltámadtak”.

Könyve megírása előtt, tanácsot kért régi jó ismerősétől az „Associated Press” munkatársától, Carter Davidsontól, akinek nagyon tetszett az ötlet, s önmagát is hamar sikerült felbátorítania mondván, „annyi sok számaráságot és anynyi sok számar ember írta már meg az ellenállási mozgalmak élményeit, miért ne írhatná meg ő is?”

S megírta. Szerencsére nem a terrorista szemével írta meg, hanem egy társaságbeli asszony lebilincselő, csevegő és fecsegő készségével és elmondott, észrevett, megfigyelt sok olyan dolgot, amivel a férfiak nem nagyon sokat szoktak törődni.

Például, hogy látta ő Begint, az angol megszólítás utolsó heteiben, illetőleg hogyan mutatja be? Kétségtelen újszerű módon. Ő nem tud semmiféle fegyveres őrsegről, marcona férfiakról, akik Begint körülvették volna, és akikről Artur Koestler sokat írt a világlapokban. A titokzatos hős helyett, ő bemutatja azt a Menáchem Begint, akinek kedvenc szórakozása, hogy egyedül mossa, facsarja és szárítgatja kis gyermekének a pelenkát és ruháit. Dorris Katz nem tud arról, mivel tárgyalt Begin, ő csak akkor látta, amikor éppen a padlót surolta. Nem azt a jelenetet írja meg, amikor Begin rejtőzködik, menekül az angolok elől, hanem, amikor szombat délelőtt, Begin, kis gyermekét a kocsi-ban tologatva, sétál a tel-avivi tengerparthoz, az angol rendőrök orra előtt.

Az ugynevezett terrorista cselekményekről aligha tud meg sokat az olvasó ebből a könyvből. Ezzel szemben igen finom és fejlett pszichológiai érzékre való leírásokat talál arról a hangulatról és lelkiállapotról, amely az Ecel vezére és katonái családjában uralkodott. Az anyák és feleségeik annyira féltették gyermekeiket, férjeiket, hogy csak azért imádkoztak, bár csak fognak el és deportálnák őket az angolok Eritreába, ahol legalább az életük biztonságba lenne, s nem forognak állandóan veszélyben. A nélkülözés és nyomor meglehetősen mindegyikük végéig volt ezekben az otthonokban.

A szomorú fejezetek mellett vig részeket is találunk. Igen szellemes a svéd zsidóság letarthatására irányuló akció leírása, amikor Dorris Katz, mozgalmi megbízásából, gyűjteni megy Svédországba, de kiderül, — már rögtön a megérkezése napján, — hogy valaki már megelőzte őt s anélkül, hogy elszámolt volna mozgalmának, elűnt az összegyűjtött

zékenyek. Ugyanakkor azonban, ha Irákban és Egyiptomban, vagy akár Transzjordániában, az arabok százával gyilkolják le az angolokat, előlött szó nélkül napirendre térnek, sőt, engeszteléként, még fegyvereket is küldenek nekik.

Dorris Katz különbséget tesz az Izrael országában lévő angol megszállók és az anyaországban élő angolok között. Londonban, például, — meséli, — a harcok közepette is, az Ecel szónokai, szabadon tarthaták beszédeküket, nagy tömegek előtt, a Hayde-parkban; repülőgépek és tankok vásárlásáról tárgyaltak különböző angolokkal a Scotland Yard nem tartóztatta le őket. Mozgalmi megbízásából ő is járt Londonban s bár tudták róla, hogy „hivatásos terrorista”, egy újjal nem nyúltak hozzá, mert a „habecus corpus”, szellemi fékezte az angol biztonsági szerveket.

Csevegve számol be bankrablások kísérleteiről, harcokról, rajtaütésekről, s az, ahogyan mondja, gyakran elmossa a jelentőségét annak, amiről tulajdonképpen beszél.

Könyvét nem héberül írta meg, angol kéziratból fordították, de a fordítók sikerült az eredeti szöveg kedvességét megőriznie és kifejeznie.

Persze, más érzésekkel veszi a kezébe ezt a könyvet az, aki cselekvő részese volt az elmúlt évek eseményeinek és másként az az új bevándorló, aki csak a könyvekből értesült minderről. De még ezen olvasók részére is van bizonyos tanulsága ennek a könyvnek. Különösen azokat az oldalkat olvashatják figyelemmel az új bevándorlók, ahol leírja azt a sok nélkülözést, éhezést, a szó legszorosabb értelmében vet szomjazást, amit az ostrom alatt éltek át Jeruzsálem lakói.

Szóval, — ha csak panaszkodni kell, — vatikok és új olék, mindannyian, elegendő anyaggal vannak felszerelve.

Dorris Katz azonban egészen új oldalról ragadta meg ezt a problémát. Ő nem panaszkodik.

S ebben van valami újdonság.

Az irodalom és művészet világából

A telavivi újságírók e heti Előújságja

A Kameri-Színház „Szent Johanna” előadása eddig nem ismert visszhangot váltott ki az izraeli színházlátogatók körében. A jegyeket akárcsak a londoni színházakban, hosszú hetekre előre kiárusították és akiknek még nem sikerült látni a darabot, türelmetlenül várják, mikor kerül rájuk a sor. Ennek a rendkívüli érdeklődésnek köszönhető, hogy az újságírók e heti Előújságját (Itan Háitonájim) Shaw „Szent Johanna”-jának szentelik. A ma este 8.30-kor a Muqrabi termében megtartandó Előújságon előadást tartanak többek között Orland, a Szent Johanna héber fordítója és Milló, a dráma rendezője. A beszédek után a Kameri Színház eljuttatja Szent Johannából a nagy per jelenetét.

Héber tanszék a triesti egyetemen

A triesti egyetem kinevezte Dr. Paolo Nissim, triesti főorvost, az egyetemen felállítandó héber nyelv- és irodalmi tanszék tanárává. A triesti egyetem a hatodik olasz egyetem, amely héber tanszékét állított fel. A tanszéknek kötségeinek fedezéséhez az olaszországi zsidó hitközségek egyesülete is hozzájárul.

Színházi darab a német megszállásról

Charles Morgan, ismert angol író, a „Sparkenbroke” „Portrait in a Mirror” stb. szerzője, drámát írt a franciáországi náci megszállásról. A darab „A folyó írása” címmel igen nagy sikerrel fut Londonban. Francia fordítása most van sajtó alatt.

Darius Milhaud New-Yorkban

Darius Milhaud francia zeneszerző, akinek most ünnepelték 60 éves születésnapját és aki egy év előtt Izraelben járt, hogy készülőben lévő „Dávid király” című operájához helyszíni ihletet szerezzen, most New-Yorkba látogatott el. A New-York Times beszámolója szerint Milhaudt igen nagy ünneplésben részesítik. A „Modern Zene Barátai” egyesület koncertet rendezett tiszteletére Milhaud műveiből, amely koncertet maga a zeneszer-

ző vezényelte. Felesége, Madeleine Milhaud énekesnő, Milhaud dalaiból adott elő. A newyorki zenekritikusok kiemelik Milhaud nagy zeneszerzői kvalitásaitól főleg mély lelki finomságát és a romantizmus iránti hajlamát.

Olasz drámaírói sikere Párizsban

A párizsi Renaisanszínház idei évadjának legnagyobb sikere egy „Madame Filoména” című dráma, amely főleg ragyogó ötleteivel és színpadi technikájával modern raffiniertájával viszi el a pálmát a többi új darab előtt. Szerzője Eduardo de Filippo olasz drámaíró. Bár darabjait napolyi dialektusban írja, nagy népszerűsége tett szert egész Olaszországban. Eduardo de Filippo nemcsak író, de színész is, minden darabjának főszerepét ő maga játssza igen tehetségesen — akárcsak nagy elődje, Molière.

A százéves Larousse Könyvkiadó-Intézet

Ha átnevezünk egy francia könyvtárat, amely az utolsó század irodalmi, tudományos, vagy népművészeti termékeit tartalmazza, láthatjuk, hogy a könyvek nagy százaléka Larousse-kiadás. Nincs még kiadó cég, amely ilyen nagy mértékben járult hozzá a francia műveltség terjesztéséhez, belföldön és külföldön egyaránt. És nincs ország — ahol a francia nyelv valamennyire is elterjedt — hogy ne lenne benne Larousse könyvkiadás, ahol a művelt világ minden megjelent könyve található. Érthető tehát, hogy a Larousse-cég fennállásának száz éves jubileumát csaknem nemzeti ünnepnek tekintik a franciák. Ötven személyes banketten ünnepelték meg a nagy évfordulót, ahol a hivatalos személyeken kívül nagyszámú író, tudós, költő és művész jelent meg. A banketten elhangzott beszédekben hosszú évtizedek kultúrális problémái elevenedtek fel, kimagasló események és személyek, akik már csaknem mind az irodalomtörténet lapjaira kerültek. Régen feledésbe ment anekdoták és humoros jelenetek egészítették ki a százéves visszaemlékezést. (M. G.)

Pillantás a jövőbe ABU-GOS BELÉP AZ AGUDÁBA

Írta: Kishont Ferenc

Bizonyos cinikus újságírók körében erősben lánsszöröztek azt a tendenciózus beállítást, mintha országunkban minden csak politikus volna, mintha minden csak talmi pártédeket szolgálna. Talán éppen ezért érte a jásvot olyan kellemesen az a hír, hogy a klácionista párt arab frakciót nyitott, amelynek első székházát nemrégiben avatták fel a jeruzsálemkörnyéki dombokon szétmáló Abu-Gos faluban. Az idősebb pártalapítást bizonyos udvariassági tapogatózások előzték meg és — mint ismeretes — számos klál vezéregénység vezetésével népes klácionista küldöttség kereste fel nemrégiben a druz törzseket. Ez a látogatás komoly sikerrel járt, a nagy ismerkedési lakoma alkalmával a szokott-nál is több birkat vágtak le és a küldöttség távozása után a druzok mind klácionisták lettek és a klácionisták pedig mind druzok. A szakértők szerint még akkor sem tudtak volna jobban összemegedni, ha dr. Perc Bernstein történetesen megszókteti a muchtár leányát. Mi pedig megnyugvással állapíthatjuk meg, hogy a társadalmi és faji korlátok szemünkeltára omlanak össze, hogy maguk alá temessék az intenzív pártélet vak ellenzőit.

Talán nem is véletlen az, hogy a druzok szof-szof rádobbantek arra: hol a helyük a zsidó állam területén belül? Ha beleéljük magunkat a kisdruz lelki világába (forgolódjunk sokat tevék között!), hamarosan megérthetjük, hogy ugyszólván nem is volt más választása.

A Mápáj, ugyanis, tulságosan ragaszkodik a katonai kormányzathoz az arablata területének, a Mápám uszít a henyé sejtkek ellen, a kommunisták azok kommunisták, a Chéruat az imperialista és mindig robbant — maradt tehát a klácionista párt, mint olyan.

Illetve, bohó, várjunk csak!

Nézünk kicsit a jövőbe!

Itt vagyunk a domb tetején. Givat Bernstein (azelőtt Abu-Gos) egész lakossága nagy érdeklődéssel tekint az Agudat Jiszráél arab szniffjének helybeli szervezkedése elé. Nagy nap ez a mai! Az Aguda új klubhelyiségét, a klácionista székházát szemben ezekben a pillanatokban nyitják meg Bernhard Zungspitz rabbi, az agudista arab frakció vezetőjének jelenlétében. Mindenütt elérzékenyült arcok, „Allah ákbar!” — emlegetik itt is ott is — Allah nagy!” A falakat Iesse Mayer Levin, nyugalmazott nép-

jóléti miniszter, valamint a két Kneszet képviselő dr. Deutsch Adolf és Lörinc Siomo virágokkal felékesített képei díszítik alattuk a szniff jelmondata: „Lámá lo?” Számos baromfit is vágtak az esemény alkalmával és az ülőhelyeket vizipipákkal szerelték fel.

— Hozom nektek a jeruzsálemi zsidó kisebbség üdvözlését. — kezdő megnyitó beszédét Zungspitz rabbi jiddisül, de szavát természetesen azonnal helytben lefordítják magyar és román nyelvre. — Sorsunk akár csak tiétek: mi is elnyomott hagyományhű kisebbség vagyunk és ti sem szeretitek annyira a cionistákat! Ezért legyen ez a szövetség örök brit közöttünk egész a Messiás eljöveteleig, sőt azután is. Cserébe innen erről a helyről ígérem nektek, hogy már a legkisebb adomány beküldése esetén a Nagy Aranykönyvből fogjuk bejegyozni az arab adományozók nevét! Küldjétek tehát adományokat, Jeruzsálem, P. O. B. . .

Az Aguda kiküldöttjének szavai után váratlanul fel-lelőten klácionista elemek hatoltak a termebe rendezavarás céljából, de rövid tárgyalás után beleptek az Agudába. A kellemetlen kis incidens után a falu egyik vezetője Szulejmán Hasis Abu Briha üdvözölte a megjelenteket.

— Köszöntöm körünkben Zungspitz sejtkek — mondotta — Allah hagyja meg szakállát a jelenlegi méretekben! Egy emberként állunk mögötte, mert szilárd a meggyőződésünk, hogy erős Aguda nélkül lehetetlenség szilárd kegyzer-piacot teremteni, hogy ne beszéljünk a lányok sorozásáról, amelyet mi is ellenzünk. Tapasztalataink szerint, amelyik lány elhagyja az atyai házat, azért többet mint két kecskét és egy kiló margarint már alig lehet kapni . . .

Abu Briha ezután bejelentette, hogy táviratot küldött a közelkeleti arab lakosság nevében Eisenhower elnökhöz és abban érelyesen tiltakozott az egységes oktatási rendszer bevezetése ellen az Agudat Jiszráél tanintézetében. Ezután a falu lakossága testületileg átiratkozott a klácionista pártból a Mápájba, majd onnét rögtön az Agudát Jiszráélba és egyenesen a Lámán-Lifschitz csoport új székházának felavató ünnepségére sietett . . .

Az utolsó pillanatban érkezett híreim szerint a negyedik beduinok közt az utóbbi időben erősen növekedett a progresszív párt befolyása. Az átszivárgók körében állítólag erős ellenzói propaganda folyik . . .

APRÓHIRDETÉSEK

ADAS-VETEL

VARRÓGÉP MERKAZ (központ) vétel, eladás, javítás, kimondottan szaküzlet. Harisnyaszemfészde gépek és alkatrészek. T. A., Bét Lechem 8., Becáel sülk-nál. A2

Varrógépet keresek azonnalra. Ar mellékes. Bergmann, Tel-Aviv, Ben Jehuda 14., udvarban, (11-1).

Pelyhet, tollat legmagasabb árban veszek. **Paplankészítést** válllok. Weingarten, T. A., Rotschild 60. A14

Varrógépet, „Singer-t” veszek. elad: Ing. Hirschensohn, Jaffa, Bustrus 12. Telefon: 81024. A5

Jókarban lévő női kerékpár olcsón eladó. Gallay, Jeruzsálem, Hotel Fast. A282

Keltetőgépek, melegviz- és szárazhő-rendszerük, neft-gáttal, minden nagyságban garanciával, legolcsóbban: Bergernél, Jehudia, Bialisztoknál. A259

KÜLONFELE

Keltetőgépek automata forgatóval, csibemelegítők minden nagyságban. Guttman-Robitsch, Tel Aviv, Erlanger u. 2. Albus jég-szekrényüzem. — Tachana Merkazitnál. Szakszerű javítás. A16

BAKAKLINIKA! Celluloid és mindenféle törött baba javítását válllok. Tel Aviv, Rotschild 60. A12

Chromex ezüstözés, nikkelezés, aranyozás, krómozás garanciával. Chromex, Tel Aviv, Israel Nagara u. 11. Hefzi-Bah mögött. A7

Lakásköltöztetés, csomagolás, beraktározás, vámolás: OREX-Transport, Jeruzsálem, Ben Jehuda 6. A10

Kfár Atán fehérneműjavítást, gallérfordítást, harisnyatalpálást, ruhaátalakítást válllok. Uhrmann crif, a központban. Samuelné. — Hívásra házhoz megyek.

Dunnájából pelyhlaplant készítek, vattapaplanját jutányosan átalakítom. Tollat veszek. Weismann, T. A., Dizengoff u. 118. A23

OKTATÁS

UJ KURZUS kezdődik a Vogel-tánciskolában. T. A., Allenby 116. sz. - Tel. 6040. Magánórák. - Oktatás magyarul is. A22

Női- és gyermekruhaszabászatot, modellrozszt, legújabb divatú vonalvezetést tanuljon

ZIZOVICSNAL, Tel-Aviv, Lessing 14. Gordon mellett. 4-es autóbussz. K8724

Angol oktatás diplomás tanárnőnél. Mrs. Gordon, Tel-Aviv, Dizengoff 264, földszint. A252

TÁRS

Jól bevezetett lakásközvetítő iroda, nagyobbítás céljából aktív társat keres 2500-zal. Tel-Aviv, POB. 4104.

Natanja központjában fodrászno betársulhat. 500' jellegére. Cim: Révész, Uj Kelet, Rav Kuf. A244

1000 fonttal és közreműködéssel betársulna agilis fiatalember. Cim: „1-89” jellegén, Uj Kelet, Haifa, Shapira 13. A277

Társat keresünk kis helyiséggel, (lehetőleg telefonhasználatú) és 1000-1500- font tőkével. „280” jellegére a kiadóba. A280

Haifa körzetében felszerelt mesekhez gazdasághoz értő dolgozó társat keresek, német tőkével. (Virágkertész oknyben) Friedman Chaim, Haifa, (Növé-Shaanan) **Telefon: 14/28.**

LAKÁS - BÉRELET

Lakást, üzlethelyiséget akar? Forduljon: Ringel Sándor közismert közvetítő irodájához, Tel Aviv, Nachlat Benjámin 39. A6

Lakást, bájít-mesutafot, üzletet, raktárt gyorsan, szigorú diszkrecióval közvetít: „Express”, T. A., Merkáz Báál Melachá 5., első emelet. Félfogadás: d. e. 10-11, d. u. 4-7-ig. Telefon: 66760.

Lakását bérbeadja, eladja gyorsan és kedvezően Münz Elenberg és Tsa útján. Tel Aviv, Javne u. 34. Telefon: 62514. A 4

Lakást, bájít-mesutafot, üzletet gyorsan, biztos eredménnyel közvetít: — E. Herzfeld, Tel Aviv, Tschernichovsky (Becáel) u. 6. I. em. 11-1, 4-6-ig. A15

Herzlián átadó 1 1/2 szobás criflakás hozzáépített bádokonyhával és fürdőszobával. Azonnal beköltözhető. Cim: Magyar Kölcsonkönyvtár (Vig), Herzlián.

Lakást bérelni és venni, bérbeadni és eladni teljes bizalommal csak Alexander G. közvetítőiroda útján. Tel Aviv, Alija u. I/II. 3. szoba. A261

Egyszobás (22 négyzetméteres), mellékhelyiségekkel, Jeruzsálem központjában. „Aptroposz”-lakásomat elcserelném hasonlóra, vagy nagyobbra, lehetőleg a városban. Jeruzsálemi fiókiadó. A 262

Eleserelném haifai egyszobás-konyhás lakásomat hasonlóval Jeruzsálemben. — Érdeklődni jeruzsálemi fiókiadóban. A263

Levelézés — házasság

Önálló 29 éves kereskedő élettársat keres tanitónő, ovonő személyében. „Lehetőleg szombattartó”. A264

30 éves, disztigvált, jómé- jelenésű, biztos jövedelmű, lakással bíró, dolgozó keres megnyerő külsejű, jóérzésű feleséget, öt éves fiacskájának anyját. „1-85” jellegén, Uj Kelet, Haifa, Shapira 13. A267

26 éves, jóméjelenésű, ki- tűnő szakmával rendelkező fiatalember benősülne némileg vallásos családba 23 évesig. Válaszokat „1-87” jellegén, Uj Kelet, Haifa, Shapira 13. A275

Szimpatikus, 40 éves, önálló iparos megköszölné. 30-35-ös középtermetű hölgyek teljes című leveleire válaszolok. Jeruzsálem P.O.B. 1438.

Csehszlovákiai mérnök özvegye, szimpatikus, könyvelő nő, férjhezmenne hozzáillő úriemberhez 43-ig. „245” jellegére a kiadóba. A245

Melyik 60 körüli, keresettel bíró férfi akar szorgalmas, jóérzésű feleséget? Irjon „Tórahü” jellegére, Uj Kelet, Haifa. A244

Vallásos özvegyasszonyt, vagy lányt keresek feleségül, 35-ig. Cim: Schreiber, Kfár Hakormim, POB 17. Migdál Gád. A243

Dolgozó nő, berendezett lakással (kislia van), férjhezmenne 45-50 éves, jó egzisztenciával rendelkező úrhoz. „Purim” jellegére a kiadóba. A240

Könyvek — könyvtárak

Jó könyvet szeret olvasni? HADASH! - Manheim szótárak? HADASH! - Eladó könyve van? HADASH! - A legjobb kölcsönkönyvtár HADASH! T. A., Hajarkon 59. Allenbytől hatodik ház.

JÓ ES UJ KÖNYVEKET olvashat Jámbor Elisava kölcsönkönyvtárból. T. A., Allenby 84. udvarban. Könyveket a legmagasabb áron vásárolunk. A 1

Haifai apróhirdetések

Detektívregénytől a legmodernebb irodalomig megtalál mindent SAMUEL kölcsönkönyvtárban. - Könyveket veszek. Haifa, Herzlián 7, udvarban. A19

Veszek magyar könyvet könyvtár. — Modern Magyar Kölcsonkönyvtár, Haifa, Herzl 61. Signon. A 3

1-2-3 szobás lakások Hadaron és Karmelen kiadók, eladók. — Exisztenciák. — S. Sternberg & Son., Haifa, Herzl u. 29. Tel. 3715, 2245. 9.30-12.30, 4.30-6-ig. A260

Nagy szoba két fiatalembernek kiadó. Loránd, Haifa, Haneviim u. 16. A264

Remekül bevezetett zöld- ségüzlet, 750 vevőszám, Haifa közelében eladó. Ugyanott 1 1/2 szobás lakás átadó. Érdeklődők irjanak „2-3000” jellegére, Uj Kelet, Haifa, Shapira 13. A278

Sürgősen eladó kombinált szobabutor. Fischer Sándor, Cur-Salom (Curdánia). A276

Jegyezze meg a jól a címet: László az olvasó lakásán cseréli a könyvet. Haifa, Allenby 79. (udvarban) A273

Elsőrendű varróno házhoz ajánlkozik. — Meghívások: „1-81” jellegén, haifai fiókiadóba, Shapira 13. A 256

Bevezetett, jó helyen lévő üzlet, bórdiszmuáru bizománnyal lakatot keres. Ajánlatokat „Garancia” jellegére, haifai fiókiadóba, Shapira utca 13. A257

Butorozott felszoba potomáron, dolgozónak kiadó. — Bauer, Haifa, Hechaluc u. 15. udvarban. A251

Gumicső gyártáshoz taccák, spritzgép motorral eladók. „1-64” jellegén, Uj Kelet, Haifa, Shapira 13. A 197

KERESÉSEK

Fein Oskárt (Fürst Simon veje) Soborsinból és nejét keresi Neger Zelma szül. Fürst, Cfát, Maibén-aggokháza. A265

S. Schlesingernek, Haifa, levele van a haifai fiókiadóban. A266

Mayersberg Dénes, 51 éves Budapestről, most Londonban (41. Sandringham Road, London, N. W. 11.) keresi rokonait és barátait.

Knapp Emilt keresi unokahugát, Rosenbaum Éva Wienből. Cime: Rosenbaum Emil Givat Smuel, Cva Hakava 26. A272

BESZERZÉS

Női nadrág, legjobb munka, már 5.- fonttól. Preissler, Tel Aviv, Ben Jehuda 20. A258

Férfi fehérnemű és női sportblúzok mérték szerint Tova Zimroninál (Nóta Gizi) Tel Aviv, Jozsef Hannasi 3. (Sheinkin mellett). A254

LLAS - FOGLALKOZAS

Keresek édesipari szakembert Tel Avivban. Ajánlatokat „Erdélyi” jellegére a kiadóba. A 271

Gyermekszerező ozeretet keresünk benlakással. Alter, Tel Aviv, Pinsker u. 13. III. em., 1-4, vagy 7-8 este. A240

Eleserelném kfár-szabai két szobás szikunomat Tel Aviv környéki hasonlóval, vagy lakással. „269” jellegére a kiadóba. A269

Vízvezeték-szerelő állást változtatna, mosásva vagy kihuoba menne. „Szerelő” jellegére haifai fiókiadóba.

Hölgyfodrász(nő)t keresünk. Gumovitz fodrász-szalón. Tel Aviv, Dizengoff 132. Telefon 67758. A255

T. A., HAYARKON-U. 63.

FEBRUÁR 1-16I

MINDEN ESTE

STEPHANIDES ILI

az ismert magyar REVÜ-SZTÁR először Izráelben

Valla Tschaikevskaja cigány-románcok

SANDU MARCU tánczenekara

A mikrofonnál: Bobby és Jimmy.

Konyhafőnök: PHILIPPE (Bruxelles)

Szabad belépés (szombat kivételével)

PÉNZT

folyósít ékszerre és minden értékre Lombard Tiferet T. A., Rotschild 31. Tiferet-ház. Vezető: RAJNA DÁVID, ékszerész, a bpesti zálogházak v. becsüse (8-5-ig). Tel.: 4976.

FÉRFI- és NŐI szabóság Weiss István

Műstoppolást, fordítást, alakítást is vállal. **TEL-AVIV, Feierberg 29.**

HABARAK BUTOR

TEL-AVIV, HECHALUCIM 42

RÉSZLETRE IS Szalonbutorok Uj és használt Modern patent butorok rekamiék

C S E R E E L A D Á S

PALGIN

AZONNAL CSILLAPIT MINDEN FÁJDALMAT UTÁNZATOT NE FOGADJON EL!

„PALGIN” MINDEN TABLETTÁBAN VÉRSVE VAN

ROSENFELD KÉPKERETEZŐ

T. A., Dizengoff u. 140 Művészi reprodukciók. A legjobb izráeli festők állandó tárlata

„CENTRAL” KÖCSÖNT AD

LOMBARD, T. A., Allenby 87., I. G. ékszerre és minden értékre. 1/2-1-2-ig, 1/5-6-ig.

BÉRBEADÓK

2-3 szobás lakások Cafon környékén. 1 szobás lakások új épületben. (Ben Jehuda-Frischmann.)

H. Berger Chevra Lebinjan Ltd., Tel-Aviv, Zamenhof 9. Tel.: 62224. (10-1, 4-6). K261

Felhivás!

A „Chug Kadima” a Klálcionista Párt magyarul beszélő csoportja.

Ramat-Gán, pontos címek hiányában ezután hívja fel Rámát-Gán és Bné Brák körzetében lakó és pártunkkal szimpatizálókat, hogy saját érdekükben adják le pontos címüket a következő címre:

„CUG KADIMA”, Bét Ezrách, Ramat-Gán. A vezetéség. K301

Ozeretet

perfekt szakácsnőt, jó referenciákkal, egész napra keres kétszemélyes háztartás. Jelentkezés telefonon. Tel-Aviv, tel. 4951. K298

Töltőtollüzem

gépekkal, komplett felszereléssel és erőárammal, azonnal átadó „Prompt” jellegére a kiadóba. K279

Hahisztadruf Haklilit sel Haovdim Haivrim Böerec Jiszrael Moeect Pálé Tel-Aviv-Jaffa nyelvterjesztő osztálya.

IVRIT — EGYESTI ERŐINKET

1. Ivrit esti tanfolyamok kezdőknek és haladóknak a város minden részében és a s'chunákban.

2. Különleges intenzív kurzusok.

3. Népi ulpán a reggeli és esti órákban. A legjobb tanárok segítenek mindenkit ahhoz, hogy a nyelvet gyorsan és jól elsajátítsa.

Felvilágosítás és beiratkozás: Tel Aviv, Bét Brenner (rchov Brenner) 58-as szoba (III. em.) d. e. 9-11. d. u. 5-7. K291

„RAMA” - RAMAT GAN szombat, január 31-én este két előadás, 6 és 9.15-kor.

Február 1-től egész héten minden este 8.30 órakor.

DELUTANI ELŐADÁSOK kedd, febr. 3. és csütörtök, február 5-én, d. u. 4-kor. Jegyek: „Armon”, Tel-Aviv, Hess-utca 4. szám; Rechnitz, Rámát Gán, Bialik-utca 57. szám; előadások előtt a pénztárnál. K300

Impresszáriók:

B. Gillon - K. Ginzburg LATIN-AMERIKAI BALLE

UJ MÜSOR „RAMA” - RAMAT GAN szombat, január 31-én este két előadás, 6 és 9.15-kor.

„RAMA” - RAMAT GAN szombat, január 31-én este két előadás, 6 és 9.15-kor.

Február 1-től egész héten minden este 8.30 órakor.

DELUTANI ELŐADÁSOK kedd, febr. 3. és csütörtök, február 5-én, d. u. 4-kor. Jegyek: „Armon”, Tel-Aviv, Hess-utca 4. szám; Rechnitz, Rámát Gán, Bialik-utca 57. szám; előadások előtt a pénztárnál. K300

„RAMA” - RAMAT GAN szombat, január 31-én este két előadás, 6 és 9.15-kor.

Február 1-től egész héten minden este 8.30 órakor.

DELUTANI ELŐADÁSOK kedd, febr. 3. és csütörtök, február 5-én, d. u. 4-kor. Jegyek: „Armon”, Tel-Aviv, Hess-utca 4. szám; Rechnitz, Rámát Gán, Bialik-utca 57. szám; előadások előtt a pénztárnál. K300

ezidén is gondoskodik

pészachi **צמח למחרת ואם צמח שמידי** szükségletéről.

Érdekeltek jelentkezhetnek élelmezési könyveikkel irodánkban, svát hó 16-18-án (febr. 1-3), d. u. 6-7 között:

Tel Aviv: Geula u. 32.
Tel Aviv: Jehuda Halévi utca 33.
Bné Brák: Rabbi Aibka u. Petach Tikva: Friedmann-Testvérek, Baron Hirsch-utca
Zichron Méir: Bét Hámídrás Kolél. K293

BUTOR

kényelmes részletre T. A., Ehrlanger u. 1. sz., Tácháná Merkazitnál, Atara-kávéházzal szemben. Rekamiék magyar modellek után. Nagy választék luxus-, népi- és lakobutorokban.

OLCSÓ ÁRAK

KARPITOSMUNKÁ

elsőrendű kivitelben készít Friedmann Jozsef kárpitos. TEL-AVIV, Rotschild 103 (Sheinkin sarok) udvarban. Patentrekamiék raktáron és rendelésre. K8631

Bécsben és Budapestén 18 éven át működött **kozmetikai szalon.** Modern arcápolás, szempillafestés, végleges szőreltávolítás rövidhullámmal

LA BELLA Dr. Kovács Elemérné T. A., Jehuda Halévi 104.

Utazás Európába

Akik Európába akarnak utazni, forduljanak a „TURISZTIKA” utazási irodához JAFFA, 300-as utca 5. sz. Noga-mozi mellett. Gyors elintézés.

„MOTOR” ELEKTRO-MECHANIKAI ÜZEM

POLLÁK JOSZEF Jaffa, 16-os utca 4. szám. (5-ös utcából nyílik) 8 1/2, 10, 17 HP új svájci motorok eladók. Minden erősségű motor, dinamó tekeréscelése

KAVEJÁT SHAVIT-TAL KEVERJE.

Végkiárusítás

„DROR” Ltd. T. A., WOLFSOHN-U. 22. Mindenfajta textiláru

Impresszáriók:

B. Gillon - K. Ginzburg LATIN-AMERIKAI BALLE

UJ MÜSOR „RAMA” - RAMAT GAN szombat, január 31-én este két előadás, 6 és 9.15-kor.

Február 1-től egész héten minden este 8.30 órakor.

DELUTANI ELŐADÁSOK kedd, febr. 3. és csütörtök, február 5-én, d. u. 4-kor. Jegyek: „Armon”, Tel-Aviv, Hess-utca 4. szám; Rechnitz, Rámát Gán, Bialik-utca 57. szám; előadások előtt a pénztárnál. K300

„Transzjordániában minden arab hisz a második fordulóban“

Richard Crossman szerint esztelen volt, hogy Anglia hadirepülőgépeket szállította az arab államoknak — Anglia washingtoni nagykövete szorosabb együttműködést kér Amerikától a Közelkeleten

Washington (STA). — Sir Roger Mykens, Anglia új amerikai nagykövete kijelentette, hogy az Egyesült Államok és Anglia között szorosabb együttműködésre van szükség a Közelkeleten kövendő politika tekintetében. A Közelkelet a világ egyik legfontosabb területe, ahol a két nagyhatalomnak teljes összhangban kell működnie — mondotta. A nagykövet ugyan nem foglalkozott részletekkel, becsület azonban nyílt célzásnak tekintik a közelkeleti védelmi szervezet megalakításának sürgetésére.

London (STA). Az angliai Poalé Cion tegnapi gyűlésének vendégszónoka Richard Crossman munkáspárti képviselő volt, aki nemrég tért vissza közelkeleti útból, amelynek során Izraelbe és az arab államokba is ellátogatott. „Transzjordániában — mondotta — minden arab, akivel találkoztam, hisz a második fordulóban.

Az arab államok az Angliától kapott lökhajós repülőgépeket nem a Közelkelet védelmére, hanem az Izrael elleni második fordulóra fogják használni.

Az angol kormány esztelen séget követett el, amikor hadirepülőgépeket szállított az arab államoknak.

— Ha Anglia és az Egyesült Államok — folytatta Crossman — valóban és őszintén akartak volna segíteni a Közelkeleten, akkor nyilván megtalálták volna a lehetőséget, az arab menekültek letelepítésére és ez zel megtörték volna a fekete gyűlölet áradatát.

Crossman érintette a szovjet államok zsidóellenes politikáját is. A Kominform vezetői — mondotta — azért is nyulnak az antiszemitizmus fegyveréhez, mert csalódtak Izraelben, a komoly okok azonban a belső viszonyokban keresendők és a zsidók mindig is bűnbakok voltak ilyen helyzetekben.

New-York (STA). — A palesztinai Békéltető Bizottság tegnap a következő nyilatkozatot tette közzé:

„A palesztinai békéltető bizottság tegnap az UNO központi épületében ülés tartott, hogy felülvizsgálja a helyzetet, amely az UNO közgyűlésének legutóbbi ülésén a Palesztina-kérdés vitája során kialakult.

A bizottság megállapította, hogy továbbra is az 1952 január 28-án elhangzott közgyűlési határozat irányítja tevékenységében.

A bizottság elhatározta, hogy egyelőre továbbra is az UNO new-yorki központjában tartja üléseit és folytatja azokat az erőfeszítéseket, hogy segítségére legyen a feleknek, különösképpen a palesztinai menekülteknek juttatandó kárterítések problémájában, az izraeli bankokban zárolt követelések felszabadításában és más napirenden lévő kérdésekben.

Titkos lehallgató készüléket találtak Meir Jáári képviselő dolgozószobájában

Ejszaka elfogtak két fiatalembert a Kibuc Arci épületében

Tel-Aviv (Az Új Kelet tudósítójától). A Somér Hácáir kibuc szervezete titkársága tegnap sajtófogadást rendezett, amelynek keretében fantasztikusan ható adatokat közöltek az újságírókkal. Nátán Peled főtitkár Meir Jáári képviselő dolgozószobájába vezette a sajtó képviselőit és kijelentette, hogy a képviselői irodáiban alatt néhány nappal ezelőtt egy drótnélküli lehallgatókészüléket találtak.

Peleg meg is mutatta a feleg bakelit-készüléket, amelynek közepén membrán-lapocskák és miniatűr antenna látható.

A mikrofon az íróasztal fölé és az asztal deszkafala között volt elhelyezve.

— Bár a készülék elég lapos, — jelentette ki Peled, — úgy látszik mégsem fért be erre a szűk helyre, ezért asztalosmunka segítségével valóságos beépítették az elsőrendű amerikai gyártmányú készülékbe.

— Műtán a meglepő lelet nyomára bukkantunk, megöröszítettük az éjszakai őrséget — mondotta, — amely már az elmúlt éjjel két fiatalembert, Avrahám Bárád jaffai és Slomo Záhávi tel-avivi lakosokat elfogta Meir Jáári szobájában.

A fiatal emberek zsebében szerszámot találtak, melynek segítségével a készülék bontását kell kicserélni.

Ezenkívül előkerült egy ív, amelyben műszaki részletek vannak felsorolva a titkos

„SHELER“

rádió-biztosítási szolgálat

TEL AVIV, Allenby 100.

Telefon: 67163.

Ingyen javítás és lámpák

Évi díj mindössze 6.-il

Felvilágosítás irodánkban és ügynekeinknél.

K285

Kereskedő, régi közéleti ember

HÁZASPART KERES SEGÍTSÉGÜL

1.) A férjet magántitkárnak,

2.) a feleséget házvezetőnőnek.

Juttatások: lakás, ellátás és fizetés. Hely: Tel Aviv, vagy Jeruzsálem. Megfelelő házaspárnak kedvező feltételek. Csakis vallásos pár (gyermektelen) jöhet számításba, megfelelő képzettséggel és jó ajánlásokkal. Irásbeli ajánlatok életleirással és referenciákkal: „4576” jelűre, Gershon Ben Advertising, Tel-Aviv, Allenby 51. K273

Izrael be akar lépni az északatlanti hajózási egyezmény tagjai közé

Februárban véglegesítik a CIM és a Dizengoff hajózási vállalatok fuzóját

Zeév Schind volt közlekedési államtitkár, aki most a CIM hajózási vállalat egyik igazgatója, tegnap az Egyesült Államokba repült. A luddi repülőterén elmondta, hogy februárban véglegesen létrejön a fuzió a CIM és a Dizengoff hajózási vállalat között s ugyanakkor megnyitják az Izrael-Amerika vonalat. Az elvi kérdésekben már teljes megállapodás jött létre és a formalitásokat a hónap végén fejezik be. Az új vállalatot „Israel—Amerika—Dizengoff Line”-nak fogják nevezni.

A fuzióval kapcsolatos tárgyalásokon kívül a volt államtitkár nagyfontosságú

megbeszéléseket fog folytatni Európában, hogy Izrael belépjen a Conference of Atlantic Countries hajózási egyezmény tagjai sorába. Jó kilátások vannak arra, hogy Izrael befogadják a szervezetbe, ami azt jelentené, hogy Izrael csökkenthetné az Amerikából való szállítások költségeit azáltal, hogy az izraeli hajók is részt kapnának a szállításokból. Izrael tizenöt millió dollárt ad ki ezekre a szállításokra és minden megtakarítás fontos számára. Az új hajózási vonalon — folytatta nyilatkozatát Schind — hat hajó fog közlekedni, de további hajók megvásárlásáról is folynak tárgyalások.

Nagyváradiak összejövetele

Izraelben nagy számban élnek Nagyváradról elszármazottak, kik már régen hiányt érzik és reklamálják egy átfogó keret megteremtését, hol társadalmi és szociális jellegű tevékenységet fejtenek ki. Nagyváradi egyik legkomolyabb gócpontja volt a régi ugynevezett kultúr-zsidóságnak és ez a hajdan 25 ezer lelket számláló gazdag és kulturált közösség szolgáltatja mindenkori az elgárdáját a magyar-zsidó kérdékről megmozdulásoknak.

Az ittélő nagyváradiak túlnyomó része már elhelyezkedett sőt egyesek a politikai, társadalmi és gazdasági életben komoly szerepet is biztosítottak maguknak.

A régi nagyváradi zsidó közélet néhány exponenseleget kíván tenni a különböző oldalról megnyilvánult óhajnak és megette a szűk séges előkészítő lépéseket egy ilyen általános, pártokon felül álló, nagyváradi kör megteremtése érdekében.

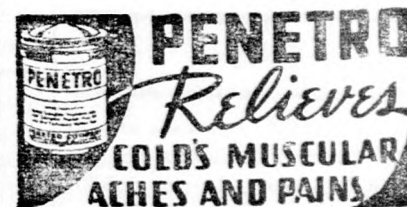
1953. február 1-re, vasárnap este 7 órára értekezletet hívott össze Tel-Avivba, a Tchélet kávéház különtermébe, melyen a különböző városokban élő nagyváradiak megbízottai fogják a végleges megalakulás körülményeit és a munka programot lefolytatni.

Egyelőre tervben van véve, az arra rászorult számúra, egy kölcsönpénztár felállítása, Nagyváradi zsidóságnak, intézményeinek történetét megírni és könyv alakban megjelentetni, a deportációs Jahreizeitok megrendezése, a szorosabb társadalmi kapcsolat megteremtése, alkalmi összejövetelek megrendezése stb.

5713 Svát 14, péntek 1953 január 30.
Gyertyagyújtás ideje: 4.52.
5713 Svát 15, szombat 1953 január 31.
Heti szakszáz: Bósalách.
Szombat kimenetele: 5.45.

— Megalakult az új iraki kormány. Bagdadból jelentik: Jamil Madfai szenátor csütörtökön megalakította az új iraki kormányt. Ezzel az iraki kormányválság, amely a múlt évben robbant ki, egyelőre megoldódott.

— A kairói szovjet nagykövet Egyiptom külügyminiszterénél, Muhamed Fauzi egyiptomi külügyminiszter, csütörtökön kihallgatáson fogadta Pavlovics-Kosyrev kairói szovjetkövetet. — Az egyórás megbeszélés után a szovjetkövete kijelentette, hogy a látogatásnak udvariassági jellege volt. Diplomáciai körök szerint azonban a megbeszélés kapcsolatban van az egyiptomi kormány azzal az elhatározással, hogy takarékosági okokból lépíti diplomáciai hálózatát és főként a kelet-európai képviselők számát akarja csökkenteni.

MEGSEBESZÉTE A HÜLESOKOZTA FAJDALMAKAT.

Boldog akar lenni? Jó élettársat akar?
Bizalommal forduljon házasságközvetítő „INTIM” irodához, Tel Aviv, Rási 42, II. em. (Este 7—9.)

PERZSASZÖNYEG SZÖVŐDE
szakszerűen javít mindenemű szőnyeget. Kaphatók: előfeszített szakszőnyegek, kézimunkafonalak, perzsaszőnyeg és és svéd kötőminták.
LASZT, T.A., Sheinkin 14.

Ujabb sikertelen gyűjtogatás volt a jeruzsálemi orosz könyvüzletben

Kommunista-ellenes kilengés, vagy politikai provokáció?

Jeruzsálem (Az Új Kelet tudósítójától). A csütörtökre virradó éjszaka ismeretlen tettesek ismét felgyújtották a Ben Jehuda utca 2. szám alatt lévő szovjet könyves üzletet. A felgyújtásra kihívott rendőrség és tűzoltóság még idejében eloltotta a tüzet és így sikerült nagyobb kár elkerülését megakadályozni. — Mint emlékeztet, már ezelőtt két héttel is felakarták gyújtani az üzletet, de a kísérlet akkor sem sikerült, mert a járőrök éberségének eredményeként kiszállt

rendőrség azonnal elfojtota a lángokat.

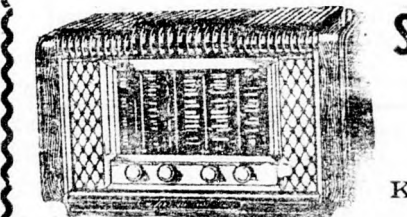
Alapos a gyanu, hogy a legutóbbi gyűjtogatást is ugyanazok követték el, akik ezelőtt két héttel bezúzták az üzlet kirakatát és lángokba borították. Az ügynek látszólag kommunistaellenes jellege van, de jeruzsálemi politikai körökben nem tartják kizártnak, hogy a gyűjtogatásokat maguk a cionistaellenes körök rendezték meg, hogy ezáltal mártírok gyújtani az üzletet, de a kísérlet akkor sem sikerült, mert a járőrök éberségének eredményeként kiszállt

A TEL-AVIVI H. O. H. Chag Lailanot estélye

1. IDŐ: Holnap, szombat este 8.30 órákor
 2. HELY: Az Amerikai Cionisták háza (Dániel Frisch-u.)
 3. ZENE: DUCI-CARLO kiváló zenekara a ramat-gáni Edeu-lokálból. A bárban ANDRE (Baudi) muzsikál
 4. BÜFFÉ és ITALOK: Házikezelésben. Minőségben a legjobb. Polgári árak.
 5. KÖZLEKEDÉS: Taxi-állomás a ház előtt.
- JEGYEK A PÉNZTÁRNAL.

MEGÉRKEZTEK

ÉS ARUBA BOCSATOTTÁK a legszebb kivitelű

KAPHATÓ MINDEN JOBB SZAKÜZLETBEN

Érdeklődni: TEL-AVIV, POB 2288. — Telefon 5009.

Jeruzsálemi mozgó műsora

STUDIO: MADAME BOVARY
EDISON: A GYÖNGYÖK SZIGETE

Kfár Jedid, a lakói kiverték a pardsz kiirtására küldött embereket

Hét ember megsebesült a verekedésben és nyolc embert a rendőrség tartóztatott le

Tegnap a Jád Elljáhu városrészt melletti Kfár Jedidja pardszeiben véres verekedés történt, amelynek során hét ember megsebesült és a rendőrség nyolc embert őrizetbe vett. Rámát Gán városi tanácsa a pardsz helyén nemzeti parkot készült ültetni és a városban mutatkozó munkanélküliség miatt elhatározta, hogy megkezdje a pardsz kiirtását.

A munkára Chiria és Szarkija mábárak 70 lakosát küldték ki Jedidja falu lakói azonban tiltakoztak a pardsz kiirtása ellen és azt állították, hogy már évek óta művelik meg ezt a pardsost, amely az ő tulajdonukat képezi. A munkavezető megmagyarázta nekik, hogy a narancsos az Apotroposz tulajdonát képezi, amely Rámát Gán városának adta át park ültetése céljából. A magyarázat nem használt és a támadók körökkel kezdtek dobálni az ott dolgozó munkásokat, rájukrohantak, elszedték tőlük a munkaszerszámokat, sőt még a kerékpárokat is, majd elkergették őket a narancsosból.

A rendőrség nagy erőfeszítést küldött, amely csak nehézküdelem után tudta leszerelni a verekedés résztvevőit és letartóztatott 8 embert, akikről feltételezik, hogy a támadás megszervezői voltak. A községi bíróság a rendőrség kérésére ezután a faluból összeszedte az elszedett szerszámokat és a munka a déli órákban megindult a narancsosban.

— Vera Weizmann Angliába érkezett. Londonból jelentik: Dr. Vera Weizmann, Izrael első államelnökének özvegye, tegnap a „Queen Mary” fedélzetén a southamptoni kikötőbe érkezett, ahol Elljáhu Ejlát követ felesége fogadta. Vera Weizmann három hétig a londoni Dorchester szállodában fog lakni és részt vesz majd az Alijját Hanoár által rendezett gyűléseken.

*Lakások mindig épülnek — most is

Sokkal nehezebb probléma azonban, hogy a lakás pontos időre elkészüljön. A dátum sohasem pontos és aki a lakásra vár, sokat szenved, mert új bútorait helyhiányában nem tudja sehohelyezni. — SARIS a vezető szállítványozó vállalat elhelyezi új és használt bútorát nagy és minden időjárásról védett raktáraiban. Ezenkívül minden biztosítva van rongálás ellen.

Porgesz Gézát, aki Kolozsvárról alijázott körülbelül 1950 augusztusában, fontos ügyben kérem, közölje velem címét: M. Rosenberg, Haifa, Rechov Chiram 35., Sikun Shemen.

* Fogorvosi hír. Dr. Neeman (Neumann) Ezriel, volt budapesti fogorvos rendelőjét megnyitotta Haifán, Sderót Hakarmel 22 szám alatt (Eggeddel szemben). Rendel délután fél 4—6 között (péntek-szombat kivételével). A137

A PROGRESSZIV PÁRT magyar nyelvű tagozatának JERUZSÁLEMI CSOPORTJA február 3-án, kedden este 8 órákor a Bét Chalucot nagytermében (Rechavja)

ELŐADOESTET tart Dr. Marton Ernő részvételével:
A zsidóság helyzete a vasfüggöny mögött
Ez előadást bevezeti: NESHAR ELIJAHU mérnök. Szívesen látjuk ismerőseivel együtt.
K 295 A vezetőség.

Nem szól a rádiója? Hívja: 6101 Tel-Aviv, a közismert rádiólaboratórium: **STERN** Allenby 91. Szakszerű munka, jutányos ár. udvar

LOMBARD H. A. CAFON 32
T. A., ALLENBY Mugrábival szemben. ékszer- és minden értékre %0—1, %4—%6-ig.